

Fides

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 3 • 25.3.2022

**Ukrainalaiset
tarvitsevat
edelleen
tukeamme s. 10**

**Hiippakunnan
kasvu jatkuu
s. 11**

**Paavi pyhittää
Venäjän ja Ukrainan
Neitsyt Marian
tahrattomalle sydämelle
s. 3**

Rukousta ja lähimmäisenrakkautta

Hiljattain päätynyt Pohjoismaiden piispainkokous sanoitti lausunnossaan monien tunteet: "Siksi me kohotamme huutomme Venäjän presidentille: Lopeta tämä epäoikeudenmukainen sota! Ja me vetoamme Venäjän kansaan: Älkää salliko tämän vääryyden jatkua teidän nimissänne!" (NBK, Lau-
sunto sodasta Ukrainaa vastaan, 11.3.2022, ks. s. 7)

Kristittyinä me haluamme ja vaadimme rauhaa, kannustamme laskemaan aseet ja lopettamaan väkivallan. Emme voi koskaan hyväksyä mielivaltaista vääryyttä vaan vaadimme oikeuden-

mukaisuutta rauhan ja totuuden hengessä. Meidän aseitamme ovat rukous ja lähimmäisenrakkautta, ja juuri niissä on myös kirkon vahvuus. Siksi me voimme iloita monista rohkaisevista tapahtumista ja ilmiöistä:

Rukouksesta on kysymys esimerkiksi juuri tämän lehden ilmestymispäivänä, perjantaina 25.3.2022, kun paavi Franciscus pyhittää juhlallisesti Venäjän ja Ukrainan Neitsyt Marian tahrattomalle sydämelle seuraten Fatiman Neitsyen toivetta 105 vuoden takaa. Sama pyhittäminen toteutetaan ympäri maailmaa, myös Suomessa (ks. s. 3).

Lähimmäisenrakkaudesta on kysymys, kun vähänkään katsomme ympärillemme. Tuki, myötätunto ja avustushalu on käsinkosketeltavaa kaikkialla, missä vain kuljemme. Niin seurakunnissa kuin muuallakin, kaikenlaisten yhteisöjen piirissä. Julmaa ja järjetöntä sotaa paenneita miljoonia ukrainalaisia autetaan kaikin tavoin, heille avataan kotien ovet ja vastaanottajien sydämet. Monilla on tunne, että apua haluaisi antaa vieläkin enemmän, jos vain tietäisi, miten.

Tiedämme hyvin, että pakolaiset eivät tule tyhjästä. Mutta he tulevat vieraaseen paikkaan ja ovat toisten armoilla. He tulevat omine elämineen, suruineen, traumoineen ja ongelmineen. Monet ovat juuri menettäneet läheisiään tai ovat epätietoisia rakkaitensa kohtaloista. Monet ovat henkisesti ja hengellisesti avun tarpeessa. Ja sitä heille pitääkin tarjota.

Tätä silmällä pitäen hiippakunnan ja seurakuntien taholla ja yhteistyössä eukumeenisten kumppanien kanssa pyritään paraikaa löytämään Ukrainasta Suomeen tulleiden pakolaisten joukosta ne, jotka katolilaisina tarvitsevat oman kirkon turvaa ja hengellistä ravintoa. Oman uskonnon harjoittaminen on monille luovuttamattoman tärkeä, keskeinen turvapaikka.

Sodan julmuus ja pahuus nostavat esiin myös sydämiimme välillä hukkuneen vilpittömän hyvyyden ja aidon ihmisyyden. Siitä voi olla kiitollinen.

M. Tervaportti

Ukrainalaisista monet ovat katolilaisia

Helposti ajatellaan, että ukrainalaiset ovat ortodokseja, mutta tilanne ei ole aivan niin yksinkertainen. Maassa on useampia ortodoksia kirkkoja ja samoin sekä idän että lännen riituksen piiriin kuuluvia katolilaisia. Maan vähän yli 40 miljoonasta asukkaasta kaksi kolmasosaa tunnustautuu ortodokseiksi, 9,4 % kreikkalaiskatolilaisiksi, vajaa prosentti latinalaisen riituksen katolilaisiksi ja noin 8 prosenttia muihin kristinuskon suuntauksiin kuuluviksi. Islaminuskoisia on 2,5 %. Ukrainassa elää myös lähes 400 000 juutalaista. He muodostavat yhden suurimmista juutalaisyhteisöistä koko Euroopassa.

Ukrainan katolilaisista suurin osa kuuluu bysanttilaiseen riitukseen eli Ukrainan kreikkalaiskatoliseen kirkkoon, jonka päämies on Kiovan-Halychin ja koko Rutenian suurarkkipiispa Sviatoslav Shevchuk (*kuvassa paavin kanssa*). Kreikkalaiskatolisessa kirkossa on Ukrainassa neljä arkkihiippakuntaa tai -eparkiaa ja niissä yhteensä 13 eparkiaa tai eksarkiaa. Latinalaiseen riitukseen kuuluu Lvivin arkkihiippakunta ja 6 hiippakuntaa. Lisäksi maassa on pieni Rutenian kreikkalaiskatolinen eparkia ja Armenian arkkihiippakunta.

Ortodoksisuus Ukrainassa on jakautunut. Maassa on Konstantinopolin patriarkaatin tunnustama itsenäinen (autokefalinen) Ukrainan ortodoksinen kirkko (Kiovan patriarkaatti), pieni historiallinen Ukrainan autokefalinen ortodoksinen kirkko sekä Moskovan patriarkaatin alainen kirkko. Enemmistö ukrainan ortodokseista kuuluu Kiovan patriarkaattiin, mutta Moskovan patriarkaatin osuus on edelleen tuntuva. Venäjän hyökkäyssodan yhteydessä monet Moskovan alaisista hiippakunnista ovat ottaneet etäisyyttä Moskovan patriarkka Kirilliin muun muassa jättämällä mainitsematta tämän nimen liturgiassa.

KATT

Fides

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2022
85. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

2022				
No	DL	ilm.	vko	
1	10.1.	21.1.	3	
2 P	14.2.	25.2.	8	
3	14.3.	25.3.	12	
4	18.4.	29.4.	17	
5 P	30.5.	10.6.	23	
6	25.7.	5.8.	31	
7 P	29.8.	9.9.	36	
8	26.9.	7.10.	40	
9	31.10.	11.11.	45	
10 P	5.12.	16.12.	50	

Painettu paperilehti (P) 4 kertaa vuonna 2022, muut digiversiona verkossa osoitteessa **fides.katolinen.fi**

Toimitus / Redaktion

Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio 1 B
00140 Helsinki

Puh./tel. 09-6129470

E-mail fides@katolinen.fi

Internet fides.katolinen.fi

Ilmestyy 10 kertaa vuonna 2022, joista 4 lehteä paperisena. Postituksen hinta 20 €, ulkomaille 25€. Utkommer med 10 nummer årligen, 4 tryckta, 6 online. Pre-numeration 20 €, till utlandet 25 €.

Tilausmaksut laskutetaan tilauksen tehneiltä sähköpostilla tai paperisella laskulla.

Osoitteenmuutokset
info@katolinen.fi tai
katolinen.fi/osoitteet

Painopaikka
Botnia Print Oy, Kokkola

Vapaaehtoinen lehtimaksu:
Voit halutessasi maksaa irtotilauksesta 5 € tai muun sopivaksi katsomasi summan tilille: Katolinen kirkko Suomessa, FI34 1555 3000 1166 17, NDEAFIHH, viite: 70072, tai Nordea Siirto -ohjelmalla käyttämällä oheista QR-koodia.

Sisällys

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Paavi pyhittää Venäjän ja Ukrainan
- 4 Pohjoismaiden piispainkokouksen täysistunto
- 5 Sunnuntait ja juhlapyhät Rukouksen apostolaatti
- 6 Paavi Franciscus Ukrainan sodasta
- 7 Piispainkokouksen lausunto sodasta Ukrainaa vastaan
- 8 Miten ukrainalaisia autetaan?
- 9 Rukoilemme yhdessä, vaikka sanat loppuvatkin
- 10 Ukrainalaiset tarvitsevat edelleen tukeamme
- 11 Hiippakunnan kasvu jatkuu
- 12 Talouskatsaus 2022
- 14 Kirkon keskushallinnon uudelleenjärjestely sinetöitiin
- 16 Kristet martyrskap
- 17 Caritas-kuulumisia
- 18 Ilmoituksia
- 19 Seurakunnat ja ohjelmat
- 22 Kristuksen piti kärsiä ja sitten mennä kirkkauteensa

Kannen kuva: Stefan Lochner, "Madonna im Rosenhag", 1442–1451, Köln.

UUTISIA

"Rukoilkaamme yhdessä Ukrainan puolesta; sen lippu on edessämme."

Paavin sanat s. 6

Paavi pyhittää Venäjän ja Ukrainan

Paavi Franciscus on ilmoittanut pyhittävänsä Venäjän ja Ukrainan Neitsyt Marian tahrattomalle sydämelle Herran ilmoittamisen juhlapyhänä perjantaina 25.3.2022. Hän on kutsunut maailman kaikkia hiippakuntia osallistumaan tähän pyhittämiseen ja viettämään sitä myös paikallisesti. Pyhittämisen sisältyy Pietarinkirkossa Italian aikaa kello 17 alkavaan katumushartauteen. Samaan aikaan kardinaali Konrad Krajewski, hänen pyhytensä almujenantaja, viettää saman pyhittämisen Fatiman pyhäkössä Portugalissa.

Koko ajatus on peräisin Fatiman Neitsyt Marian ilmestyksestä 13.7.1917, jolloin pyhä Neitsyt pyysi pyhittämään Venäjän tahrattomalle sydämelle varoittaen, että muuten Venäjä levittäisi "virheitään kaikkialle maailmaan, edistäisi sotia ja kirkon vainoja". Hänen mukaansa "hyvät kokisivat marttyyrikuoleman, pyhä isä joutuisi kärsimään paljon, ja lukuisat maat tuhottaisiin".

Aiempia kertoja

Fatiman ilmestysten jälkeen on Neitsyt Marialle pyhitetty monia maita ja alueita. Paavi Pius XII pyhitti Marian tahrattomalle sydämelle koko maailman 31.10.1942 ja nimenomaisesti kaikki Venäjän kansat 7.7.1952. 21.11.1964 paavi Paavali VI uudisti Venäjän pyhittämisen Vatikaanin II kirkolliskokouksen isien kanssa. Samoin paavi Johannes Paavali II kirjoitti rukouksen, joka luettiin Santa Maria Maggiore -basilikassa 7.6.1981. 25.3.1984 Johannes Paavali II pyhitti Pietarinkirkon aukiolla lukuisten kardinaalien ja piispojen ja valtavan ihmisjoukon kanssa koko maailman ja aivan erityisesti kaikki "ne ihmiset ja kansat, jotka tällaista omistamista ja pyhittämistä tarvitsevat".

Fatiman ilmestyksiin ja salaisuuksiin liittyy monia uskomuksia, joita kirkko on viime vuosikymmeninä pyrkinyt hälventämään. Vuoden 1984 pyhittäminen oli viimeisen elossa olevan "Fatiman lapsen", sisar Lucian näkemyksen mukaan juuri sellainen juhlallinen ja yleismaailmallinen pyhittäminen, jota Neitsyt Maria oli pyytänyt. Näin hän vahvisti kirjeessään silloiselle Uskonopin kongregaation sihteerille, arkkipiispa Tarcisio Bertonelle SDB, vuonna 1989.

Suomessa

Suomessa Helsingin hiippakunta ja koko Suomi pyhitettiin Neitsyt Marian tahrattomalle sydämelle juhlallisesti ensimmäistä kertaa 8.12.2005, kun hiippakunta vietti piispa Wróbelin johdolla perustamisensa 50-vuotisjuhlaa, ja toisen kerran, kun piispa Sippo uudisti pyhittämisen Uskon vuoden yhteydessä 8.12.2012. Kolmannen kerran pyhittäminen tapahtui Stella Mariksessä 21.5.2015.

Uusi pyhittäminen paavin pyhittämisrukouksen sanoin järjestetään myös Suomessa perjantaina 25.3.2022. Päätapauksena pidetään Pyhän Henrikin katedraalissa klo 18.00 alkavan juhlallisen iltamessun yhteydessä, jonka viettää emerituspiispa Teemu Sippo SCJ. Pyhittämisrukous rukoillaan myös monissa muissa seurakunnissa.

KATT / Vaticannews.va

PAPPISVIHKIMYS

Helsingin emerituspiispa Teemu Sippo SCJ vihki papeiksi diakoni Daniele Giacchetton ja diakoni Pedro Perezin Helsingin Johanneksen kirkossa lauantaina 7.5.2022 klo 11 alkavassa messussa. Tervetuloa!

Pohjoismaiden piispainkokouksen täysistunto Tromssassa päättyi

LEHDISTÖTIEDOTE 11.3.2022

Pohjoismaiden piispainkokouksen piispat päättivät perjantaina 11.3.2022 kevättäysistuntonsa Nojan Tromssassa. Suurin osa keskusteluista koski synodaalisuus-teemaa.

Synodaalisen prosessin valmistelu

Piispojen neuvonpidossa käsiteltiin laajasti paavi Franciscuksen aloittaman ”synodaalisen prosessin” valmisteluja. Kaikissa pohjoismaisissa hiipakunnissa on nimetty koordinaattoreita, jotka valmistelevat toimintoja seurakunnissa. Piispat näkevät kolme painopistealuetta: lähetys (Mission), yhteys (Gemeinschaft) ja tehtävä (Sendung).

Samalla Saksan synodaalisen tien aloitteet mietityttävät. Piispat julkaisivat sen takia jo keski- viikkona avoimen kirjeen, jonka he lähettivät Saksan piispainkokouksen puheenjohtajalle, piispa Bätzingille, ja jossa he ilmaisivat huolensa.

Kuvassa eturivissä vasemmalta: Bernt Eidsvig Can.Reg., James Patrick Green, Anders Arborelius OCD, Czeslaw Kozon, Berislav Grgic; ylärivissä vasemmalta: Marco Pasinato, pääsihteeri Anna Mirijam Kaschner, Erik Varden OCSO, David Tencer OFMCap, Peter Bürcher, Teemu Sippo SCJ ja William Kenney CP.

”Äitien ja lasten veri huutaa taivaaseen asti!” – Kiireinen vetoomus sodan lopettamiseksi Ukrainassa

Pohjoismaiden piispat osoittivat selvin sanoin solidaarisuutensa Ukrainan kansan puolesta ja ilmaisivat ”paheksuntansa hyökkäyssodasta, jolla Venäjän federaatio osoittaa halveksuntaa Ukrainan itsemääräämisoikeutta kohtaan”. Lukuisien ihmisten veri huutaa taivaaseen asti. ”Siksi me kohotamme huutomme Venäjän presidentille: Lopeta tämä epäoikeudenmukainen sota! Ja me vetoamme Venäjän kansaan: Älkää salliko tämän vääryyden jatkua teidän nimissänne!” (Lausunto kokonaisuudessaan sivulla 7)

Ihmiskauppa, nykyaikainen orjuus ja riisto

Puoli päivää kestäneen opintokokonaisuuden aikana Pohjoismaiden piispat tutustuivat ihmiskauppaa, nykyaikaiseen orjuuteen ja riistoon ja keskustelivat mahdollisuuksista niiden torjuntaan myös kirkollisissa laitoksissa ja järjestöissä. Tätä teemaa varten kokoukseen oli kutsuttu myös emerituspiispa William Kenney CP Birminghamista ja David Ryall Santa Marta Group -järjestöstä.

KATT / NBK

Paavi Franciscus vierailee Maltalla

Paavi Franciscus vierailee Maltalla 2.-3. huhtikuuta 2022. Hän tapaa muun muassa diplomaatteja, jesuiittoja ja pakolaisia.

Paavi Franciscus saapuu Maltan kansainväliselle lentokentälle aamulla lauantaina 2. huhtikuuta. Tervetulo-seremonian jälkeen hän vierailee Maltan presidentin luona Vallettan suurmestarin palatsissa. Tämän jälkeen paavi tapaa Maltan

pääministerin ja puhuu virkamiehille ja diplomaateille.

Iltapäivällä paavin on määrä johtaa rukoustilaisuus ja saarnata Ta' Pinun kansallispyhäkössä.

Sunnuntaina 3. huhtikuuta paavi tapaa Maltan jesuiittoja Rabatissa sijaitsevassa nuntiatuurissa ja siirtyy rukoilemaan Rabatin basilikan alla sijaitsevaan pyhän Paavalin luolaan. Paavi Franciscuk-

sen päämessu alkaa Florianassa klo 10.15, jonka jälkeen rukoillaan vielä Angelus.

Sunnuntai-iltapäivällä paavi tapaa pakolaisia ja pitää puheen. Sen jälkeen paavi siirtyy lentokentälle, missä on jäähyväisseremonia.

KATT/ vaticannews.va

25.3. perjantai, Herran syntymän ilmoittaminen, juhlapyhä

1L Jes. 7:10-14, 8:10c
 Ps. 40:7-8a, 8b-9, 10, 11. – vrt. 8b+9a
 2L Hepr. 10:4-10
 Ev. Luuk. 1:26-38

27.3. paaston 4. sunnuntai (IV) – laetare

1L Joos. 5:9a, 10-12
 Ps. 34:2-3, 4-5, 6-7. – 9a
 2L 2. Kor. 5:17-21
 Ev. Luuk. 15:1-3, 11-32

3.4. paaston 5. sunnuntai (I)

1L Jes. 43:16-21
 Ps. 126:1-2ab, 2cd-3, 4-5, 6. – 3
 2L Fil. 3:8-14
 Ev. Joh. 8:1-11

*Pyhä viikko***10.4. Herran kärsimisen palmusunnuntai (II)**

Ennen palmukulkuetta: Ev. Luuk. 19:28-40.
 1L Jes. 50:4-7
 Ps. 22:8-9, 17-18a, 19-20, 23-24. – 2a
 2L Fil. 2:6-11
 Ev. Luuk. 22:14-23:56 tai Ev. Luuk. 23:1-49

*Pääsiäisen kolme pyhää päivää***14.4. torstai, kiirastorstain iltamessu**

1L 2. Moos. 12:1-8, 11-14
 Ps. 116:12-13, 15+16bc, 17-18. – vrt. 1. Kor. 10:16
 2L 1. Kor. 11:23-26
 Ev. Joh. 13:1-15

15.4. pitkäperjantai, juhlallinen jumalanpalvelus Herran kärsimisen muistoksi

1L Jes. 52:13-53:12
 Ps. 31:2+6, 12-13, 15-16, 17+25. – Luuk. 23:46
 2L Hepr. 4:14-16, 5:7-9
 Ev. Joh. 18:1-19:42

16.4. Pyhän pääsiäisyön vigilia

1L 1. Moos. 1:1-2:2 tai 1L 1. Moos. 1:1, 26-31a
 Ps. 104:1-2a, 5-6, 10+12, 13-14, 24+35c. – vrt. 30
 tai Ps. 33:4-5, 6-7, 12-13, 20+22. – 5b
 2L 1. Moos. 22:1-18 tai 2L 1. Moos. 22:1-2, 9a, 10-13, 15-18
 Ps. 16:5+8, 9-10, 11. – 1
 3L 2. Moos. 14:15-15:1
 Ps. 2. Moos. 15:1-2, 3-4, 5-6, 17-18. – 1a
 4L Jes. 54:5-14
 Ps. 30:2+4, 5-6, 11-12a+13b. – 2a
 5L Jes. 55:1-11
 Ps. Jes. 12:2-3, 4bcd, 5-6. – 3
 6L Bar. 3:9-15, 3:32-4:4
 Ps. 19:8, 9, 10, 11. – Joh. 6:68c
 7L Hes. 36:16-17a, 18-28
 Ps. 42:3, 5bcd, 43:3, 4. – 42:2 tai
 Ps. Jes. 12:2-3, 4bcd, 5-6. – 3
 tai Ps. 51:12-13, 14-15, 18-19. – 12a
 Epistola: Room. 6:3-11
 Ps. 118:1-2, 16-17, 22-23
 Ev. Luuk. 24:1-12

*Pääsiäisaika***17.4. pääsiäissunnuntai**

1L Ap.t. 10:34a, 37-43
 Ps. 118:1-2, 16-17, 22-23. – 2a
 2L Kol. 3:1-4 tai 2L 1. Kor. 5:6b-8
 Ev. Joh. 20:1-9 tai Ev. Luuk. 24:1-12
 tai iltamessussa Ev. Luuk. 24:13-35

24.4. pääsiäisen 2. sunnuntai eli Jumalan laupeuden sunnuntai (II)

1L Ap.t. 5:12-16
 Ps. 118:2-4, 22-24, 25-27a. – 1
 2L Ilm. 1:9-11a, 12-13, 17-19
 Ev. Joh. 20:19-31

Rukouksen apostolaatti

Maaliskuun 2022 rukouksen apostolaatin palsta

Minkä kristittyjen jokapäiväisessä elämässä pitäisi olla erilaista kuin toisten? Jumalan sana osoittaa, että meidän pitäisi olla viisaampia. Meidän näkemystemme maailmasta, vaikeista asioista elämässämme pitäisi olla täydellisempiä, ainakin enemmän täydellisiä, meidän pitäisi olla viisaampia. Elämäämme tulisi ohjata sen, mikä ei ole ihmisestä lähtöisin vaan mikä on Jumalalta saatua.

Pyhä Paavali opettaa meille, miten tärkeä Jumalalta saadun viisauden lahja maailman tuntemiseksi samoin kuin Jumalan tahdon ymmärtämiseksi. Hän kirjoittaa efe-solaisille: "Minä rukoilen, että Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden näkemisen hengen, niin että oppisitte tuntemaan hänet, ja että hän valaisisi teidän sisäiset silmänne näkemään, millaiseen toivoon hän on meidät kutsunut, miten äärettömän perintöosan hän antaa meille pyhien joukossa".

Suurin osa ihmisiä uskovat, että ihmiselämä on kaunis, hyvä, suuri ja pyhä. Eivät kuitenkaan kaikki ole valmiita sanomaan, että "Se alusta alkaen liittyy 'Jumalan luovaan työhön', ja se on aina erityissuhteessa Luojaan, ainoaan päämääräänsä. Jumala yksin on elämän Herra sen alusta loppuun asti: kukaan ei voi missään olosuhteissa vaatia itselleen oikeutta tuottaa suoranaisesti kuolemaa viattomalle ihmisolennolle, Jumalan luomalle ihmiselle." (Katolisen kirkon Uskonopin kongregaation, ohje "*Donum vitae*", 5.)

Bioetiikasta voi suomeksi löytää paljon tietoa esimerkiksi isä Raimo Goyarrolan nettisivulla "*Bioetiikka. Ihmiselämän suurus*" tai Miikka Nummenpään sivulla *ehkäisyetiikka.com*. Florence Schmitt kirjoitti mm. pienen kirjan "*Elämä jätää ovi auki... Opas palliatiiviseen hoitoon*."

Me muistamme, että elämän puolustaminen tarkoittaa ensisijaisesti elämän rakastamisen ilosanomaa. Ei mikään ole niin elävää kuin kristillinen rakkaus, juuri siksi että se on avoimuutta itse elämälle. Elävä Jumala on myös elävien Jumala.

isä Stanisław Zawilowicz SCJ

Rukoilkaamme...

Maaliskuu

- Rukoilemme, jotta kristityt bioetiikan uusien haasteiden edessä jatkuvasti rukouksillaan ja toiminnallaan puolustaisivat kaiken ihmiselämän arvokkuutta.

Mars

- Vi ber att kristna som står inför nya bioetiska utmaningar, kan fortsätta att försvara värdet i allt mänskligt liv i bön och handling.

Huhtikuu

- Rukoilemme sairaita ja vanhuksia hoitavien terveydenhuollon työntekijöiden puolesta varsinkin köyhissä maissa, jotta he saisivat asianmukaista tukea hallituksiltaan ja paikallisyhteisöiltään.

April

- Vi ber att vårdpersonal som arbetar med sjuka och äldre speciellt i fattiga länder, får stöd av sina regeringar och lokalsamhällen.

”Ukrainassa virtaavat veren ja kyynelten virrat”

Paavi Franciscus Ukrainan sodasta

Paavi Franciscus on useaan otteeseen voimakkaasti tuominut Venäjän aloittaman sodan Ukrainassa ja kehottanut rukoilemaan rauhan puolesta. Jo keskiviikkona 23.2., päivää ennen Venäjän hyökkäystä, paavi ilmaisi huolensa Ukrainan tilanteen huonontumisesta ja kehotti rukoukseen tuhkakesiviikkona 2. maaliskuuta:

”Käänny kaikkien niiden puoleen, joilla on poliittista valtaa, että he tekisivät vakavan omantuntonutkistelun Jumalan edessä, sillä Hän on rauhan, ei sodan, Jumala. Hän on kaikkien Isä, ei vain joidenkin, Hän kutsuu meitä veljiksi, ei vihollisiksi. Pyydän kaikkia osapuolia pidättäytymään jokaisesta toimesta, joka lisäisi kansalaisten kärsimystä, loisi epävakautta kansojen rinnakkainelolle ja häpäisisi kansainvälistä oikeutta.”

[...] ”Nyt haluan kääntyä teidän kaikkien puoleenne, uskovat ja ei-uskovat. Jeesus on opettanut meitä, että väkivallan paholaismaiseen järjettömyyteen vastataan Jumalan aseilla, rukouksella ja paastolla... Suojelkoon rauhan Kuningatar maailmaa sodan hulluudelta.”

Perjantaina 25.2. paavi itse kävi Venäjän Pyhän istuimen suurlähetystössä esittämässä huolensa. Hän oli myös puhelinyhteydessä Ukrainan kreikkalaiskatolisen kirkon metropoliitan, suurarkkipiispa Sviatoslav Shevchukin kanssa kysellen tilanteesta Kiovassa ja vakuuttaen hänelle tekevänsä kaikkensa rauhan hyväksi. Lauantaina 26.2. paavi Franciscus keskusteli myös lyhyesti Ukrainan presidentin Volodymyr Zelenskyin kanssa. Sunnuntain 27.2.2022 Angeluksen lopussa paavi Franciscus lausui Ukrainan sotaan liittyen seuraavaa:

”Näinä päivinä meitä on järkyttänyt jokin hyvin traaginen asia: sota. Olemme rukoilleet yhä uudestaan, ettei tälle tielle olisi astuttu. Emmekä me lakkaa rukoilemasta, päinvastoin: rukoilemme Jumalaa yhä hartaammin. Tästä syystä toistan kutsuni tehdä tuhkakesiviikosta, maaliskuun 2. päivästä, rukous- ja paastopäivä rauhan puolesta Ukrainassa. Se on päivä, jolloin me voimme olla lähellä Ukrainan kansan kärsimyksiä, tuntea olevamme kaikki veljiä keskenämme ja rukoilla Jumalaa sodan lopettamiseksi.

Se, joka aloittaa sodan, unohtaa ihmiskunnan. Hän ei pidä lähtökohtanaan ihmisiä eikä näe heidän konkreettista elämäänsä, vaan kaiken muun edelle hän asettaa oman etunsa ja valtansa. Hän luottaa aseiden paholaismaiseen ja kieroutuneeseen logiikkaan, siihen, mikä on kauimpana Jumalan tahdosta. Hän etäännyttäv tavallisista ihmisistä, jotka haluavat rauhaa ja jotka ovat jokaisen konfliktin todellisia uhreja. He maksavat sodan järjettömyydet omassa nahassaan. Ajattelen vanhuksia, niitä, jotka näinä tunteina etsivät turvapaikkaa, äitejä pakenemassa lapsineen... He ovat veljiä ja sisaria, joita varten on kiireellistä avata humanitaarisia käytäviä ja jotka on toivotettava tervetulleiksi.

Ukrainan tapahtumista särkyneellä sydämelä – älkäämme kuitenkaan unohtako muissa maissa, kuten Jemenissä, Syyriassa ja Etiopiassa, käytäviä sotia – toistan: vaietkoot aseet! Jumala on rauhan-

Vatican Media

tekijöiden, ei väkivallan käyttäjien puolella. Sillä se, joka rakastaa rauhaa, kuten lukee Italian perustuslaissa, ’hylkää sodan hyökkäysvälineenä muiden kansojen vapautta vastaan ja kansainvälisten riitojen ratkaisutapana” (11. artikla).”

Sunnuntain 6.3. Angeluksen-rukouksen jälkeen paavi puhui Ukrainan tilanteesta seuraavin sanoin:

”Ukrainassa virtaavat veren ja kyynelten virrat. Kyse ei ole pelkästä sotilasoperaatiosta, vaan sodasta, joka kylvää kuolemaa, tuhoa ja kurjuutta. Uhreja on yhä enemmän, niin myös pakolaisia, etenkin äitejä lapsineen. Tuossa kärsivässä maassa humanitaarisen avun tarve kasvaa dramaattisesti hetki keltä.

Vetoan koko sydämeäni, jotta aidosti turvattaisiin humanitaariset käytävät ja taattaisiin avustusten helpompi pääsy piiritetyille alueille, jotta pommitusten ja pelon sortamat veljemme ja sisaremme saisivat elintärkeää apua.

Kiitän kaikkia niitä, jotka ottavat vastaan pakolaisia. Vetoan aseellisten hyökkäysten lopettamiseksi ja jotta neuvottelut – ja terve järki – voittaisivat. Ja jotta kansainvälistä oikeutta jälleen kunnioitettaisiin.

Haluan myös kiittää toimittajia, jotka vaarantavat henkensä tiedonkulun takaamiseksi. Kiitos tästä palveluksestanne, veljet ja sisaret! Se auttaa meitä olemaan lähellä tuota kansaa sen tragediassa ja arvioimaan oikein sodan julmuutta. Kiitos, veljet ja sisaret.

Rukoilkaamme yhdessä Ukrainan puolesta; sen lippu on täällä edessämme. Rukoilkaamme yhdessä, veljinä ja sisarina, Neitsyt Mariaa, Ukrainan kuningatar. Terve Maria...

Pyhä istuin on valmis tekemään kaikkensa, aset-

tumaan tämän rauhan saavuttamisen palvelukseen. Viime päivinä Ukraina on matkustanut kaksi kardinaalia palvella kansaa ja auttaakseen. Kardinaali Krajewski, almuja jakaja, viemään hätäapua ja kardinaali Czerny, kokonaisvaltaisen inhimillisen kehityksen palvelemiseen viraston väliaikainen prefekti. Näiden kahden kardinaalin läsnäolo ei ole merkki ainoastaan paavin vaan koko kristikansan läsnäolosta, kun se tahtoo olla lähellä ja sanoa: Sota on hulluutta! Lopettakaa! Katsokaa tätä julmuutta!”

Angeluksen jälkeen 13.3. paavi puhui erityisesti Mariupolin kaupungin tilanteesta:

”Veljet ja sisaret, olemme juuri rukoilleet Neitsyt Mariaa. Tällä viikolla hänen nimeään kantavasta Mariupolin kaupungista on tullut marttyyrikaupunki piinaavassa sodassa, joka tuhoaa Ukrainaa. Lasten, viattomien ja aseettomien siviilien julman tappamisen edessä ei ole kestäviä strategisia syitä: on lopetettava aseellinen hyökkäys, jota on mahdoton hyväksyä, ennen kuin kaupungista tulee hautausmaa. Tuska sydämeäni yhdyen niiden ihmisten ääneen, jotka vetoavat sodan lopettamiseksi. Jumalan nimessä kuultakoon kärsivien huuto ja lopetettakoon pommitukset ja hyökkäykset! Pyritäkään todella ja päättäväisesti neuvotteluihin ja todellisten, turvallisten humanitaaristen käytävien avaamiseen. Jumalan nimessä pyydän: lopettakaa tämä joukkomurha!

Haluan jälleen kerran kehottaa ottamaan vastaan pakolaiset, joissa Kristus on läsnä, ja kiittää siitä suuresta solidaarisuuden verkostosta, joka on muotoutunut. Pyydän kaikkia hiippakunta- ja sääntökuntayhteisöjä lisäämään rukoushetkiä rauhan puolesta. Jumala on vain rauhan Jumala, ei sodan Jumala, ja

väkivaltaan tukeutuva halventaa hänen nimeään. Rukoilkaamme nyt hiljaa kärsivien puolesta ja jotta Jumala kääntäisi sydämet tahtomaan rauhaa.”

Seuraavana sunnuntaina 20.3., jälleen Angeluksen jälkeen, paavi edelleen puhui kärsivien ja pakolaisten tilanteesta ja kehotti erityiseen rukoukseen 25.3.:

”Valitettavasti väkivaltainen aggressio Ukrainaa vastaan ei ole laantunut; tuossa järjettömässä joukkomurhassa tuhot ja julmuudet toistuvat päivittäin. Sille ei ole oikeutusta! Pyydän kaikkia kansainvälisen yhteisön toimijoita ponnistelemaan tuon sodan lopettamiseksi.

Tälläkin viikolla ohjukset ja pommit ovat iskenneet siviileihin, vanhuksiin, lapsiin ja odottaviin äiteihin. Kävin tapaamassa haavoittuneita lapsipakolaisia täällä Roomassa. Yhdeltä puuttui käsi, toisella oli päävamma... Viattomia lapsia. Ajattelen miljoonia ukrainalaispakolaisia, joiden on paettava jättäen taakseen kaiken, ja tunnen suurta tuskaa niiden vuoksi, joilla ei edes ole pakomahdollisuutta. Lukemattomat isovanhemmat, sairaat ja köyhät, lapset ja heikot jäävät kuolemaan pommitusten alle voimatta saada apua ja löytämättä turvaa edes väestönsuojista. Tämä kaikki on epäinhimillistä! Se on jopa pyhäinhäväistys, koska se loukkaa ihmiselämän pyhyttä, etenkin puolustuskyvyttömän ihmiselämän, jota on kunnioitettava ja suojeltava, ei tuhottava, ja joka on etusijalla mihin tahansa strategioihin nähden! Älkäämme unohtako: se on julmuutta, epäinhimillistä ja pyhäinhäväistys! Rukoilkaamme hiljaa kärsivien puolesta.

Minua lohduttaa se tieto, että pommitusten alle jääneen kansan lähellä pysyvät paimenet, jotka näinä traagisina päivinä elävät todeksi rakkauden ja veljeyden evankeliumia. Viime päivinä olen keskustellut puhelimitse joidenkin heidän kanssaan; he pysyvät Jumalan kansan vierellä. Kiitos, rakkaat veljet, rakkaat sisaret, tästä todistuksesta ja konkreettisesta tuesta, jota rohkeasti tarjoatte epätoivoisille ihmisille! Ajattelen myös apostolista nuntiusta, josta vasta hiljattain tuli nuntius, monsignore Visvaldas Kulbokasta, joka sodan alusta saakka on pysynyt Kioassa yhdessä työtovereidensa kanssa ja läsnäolollaan tuo minut päivästä päivään kärsivän Ukrainan kansan lähelle. Olkaamme lähellä tätä kansaa, syleillen sitä rakkaudella, konkreettisesti toimien ja rukoillen.

Älkäämme tottuko sotaan ja väkivaltaan! Älkäämme väsykö vastaanottamaan auliisti, kuten nyt teemme: ei vain nyt hätätilanteessa, vaan myös tulevana viikkoina ja kuukausina. Tiedättehän, että ensi hetkellä me kaikki teemme kaikkemme ottaaksemme heitä vastaan, mutta sitten tilanteeseen tottuessa sydämemme saattaa kylmetä ja unohtamme heidät. Ajatelkaamme naisia ja lapsia, jotka ajan myötä, vailla työtä ja erossa puolisoistaan, joutuvat yhteiskunnan ”haaskalintujen” kohteiksi. Suojelkaamme heitä.

Kutsun kaikkia yhteisöjä ja uskovia liittymään kanssani perjantaina 25. maaliskuuta, Herran syntymän ilmoittamisen juhlapäivänä, juhalliseen ihmiskunnan, erityisesti Venäjän ja Ukrainan, pyhittämiseen Neitsyt Marian tahrattomalle sydämelle, jotta hän, rauhan kuningatar, saavuttaisi maailmalle rauhan.”

Franciscus

Pohjoismaiden piispainkokous: Lausunto sodasta Ukrainaa vastaan

Tromssaan kokoontunut Pohjoismaiden piispainkokous haluaa ilmaista syvän yhteytensä Ukrainan kansan kanssa ja paheksuntansa hyökkäyssodasta, jolla Venäjän federaatio osoittaa halveksuntaa Ukrainan itsemääräämisoikeutta kohtaan ja aiheuttaa mittamatonta kärsimystä miljoonille viattomille ihmisille.

Tällä viikolla tehty hyökkäys lasten- ja synnytysairaalaan Mariupolissa, joka on maantieteellisesti kaukana kaikista sotilaallisista kohteista, on tämän sodan kauhea symboli. Äitien ja lasten veri huutaa maasta taivaseen asti. Meillä ei ole oikeutta kieltäytyä katsoimesta ja kysyä: ”Olenko veljeni vartija?” (1. Moos. 4:9-). Siksi me kohotamme huutomme Venäjän presidentille: Lopeta tämä epäoikeudenmukainen sota! Ja me vetoamme Venäjän kansaan: Älkää salliko tämän vääryyden jatkua teidän nimissänne!

Olemme surullisia viimeaikaisista lausunnoista, joita Venäjän kirkon tietyistä piireistä on esitetty. Niissä tätä räikeää aggressiota on kuvattu taisteluna kristillisten arvojen puolesta. Tällainen puhe on pelkkä retoriikkaa, jolla moraalisia arvoja pidetään poliittisten tavoitteiden panttivankina.

Joillakin pohjoismailla on yhteistä rajaa Venäjän kanssa. Meillä on myös vahvoja historiallisia yhteyksiä Ukrainan kanssa. Tämä sota koskettaa meitä syvästi. Rukoilemme, että koddittomat löytäisivät suojaa, peloissaan olevat lohdutusta, että sairaat ja haavoittuneet paranisivat ja että kuolleet saisivat levätä rau-

hassa. Rukoilemme, että valtaapitävien sydämet olisivat avoimia rauhan Ruhtinaan kehoitukselle kääntymä oikeudenmukaisuudessa rauhan tielle.

Tänä paastonaikana meitä kannustaa Kristuksen kutsu kääntymykseen. Me julistamme sitä talojemme katoilta. Luonnollisesti tuo kutsu kohdistuu ensisijaisesti meihin itseemme, kirkkoihimme ja kotimaihimme; mutta samalla se koskee koko rakasta Eurooppaamme, ettei tähän veljessotaan pääsisi mukaan entistäkin kauhistuttavampia ulottuvuuksia.

Meidän Herramme kertoo, että ”autuaita ovat rauhantekijät!” (Matt. 5:9). Olkoon tämän autuaksijulistuksen totuus voitokas tulevina päivinä, kun vielä on aikaa.

11. maaliskuuta 2022

+ Czesław Kozon, Kööpenhamina, puheenjohtaja

+ kardinaali Anders Arborelius OCD,
Tukholman piispa, varapuheenjohtaja

+ Bernt Eidsvig Can.Reg, Oslon piispa

+ David Tencer OFMCap, Reykjavikin piispa

+ Berislav Grgic, Tromssan piispa-prelaatti

+ Erik Varden OCSO,
Trondheimin piispa-prelaatti

isä Marco Pasinato,
Helsingin hiippakunnan asiantuntija

+ Peter Bärcher, Reykjavikin emerituspiispa

+ Teemu Sippo SCJ, Helsingin emerituspiispa

sisar Anna Mirijam Kaschner CPS, pääsihteeri

Yläkuvassa Harkovasta tullut perhe Denis Pertsevin ja kahden muun Suomen ukrainalaisen kanssa.

Ylhäällä oikealla Ukraina-tapaamisen väkeä, kuvassa oikealta vasemmalle: Larissa Franz-Koivisto, isä Marco Pasinato, Jaime Benito de Orellana, Denis Pertsev, Marko Tervaportti, Anna Salko ja Jan-Peter Paul.

Suomen ukrainalaisyhteisön jäsenet lauloivat iltamessun lopuksi.

Miten ukrainalaisia autetaan?

Hiippakunnan, Caritaksen ja Ukrainalaisten yhdistys Suomessa ry:n tapaaminen järjestettiin perjantaina 4.3.2022 aamupäivällä Suomen Caritaksen tiloissa Helsingin Meilahdessa. Hiippakunnan asiainhoitajan isä Marco Pasinato koolle kutsumassa tilaisuudessa kuultiin erilaisia toiveita ja tilannekuvia ja etsittiin erilaisia keinoja auttaa sekä hätää kärsiviä ihmisiä paikan päällä Ukrainassa että niitä, jotka ovat tulleet tai tulossa Suomeen.

Yksi luonnollinen tapa tarjota humanitaarista apua paikan päällä on osallistua Suomen Caritaksen katastrofikeräykseen, jonka avulla tuetaan Ukrainan kahta Caritas-järjestöä. Toinen mahdollisuus on antaa nopeasti perille menevää apua Ukrainalaisten yhdistyksen kautta. Yhdistyksen toiminnassa on mukana paljon Suomessa asuvia ukrainalaisia katolilaisia.

Kokouksessa todettiin myös, että on tärkeää pyrkiä ehkäisemään joskus päällekkäistä, sekoitettavaa ja jopa ristiriitaista tiedottamista. Monesti käytännön avun tarjoamisessa täällä kotimaassa-

kin voi olla myös parempi löytää yhteistyökanavia kuin toimia yksin.

Hiippakunnassa ja seurakunnissa tarkastellaan paraikaa mahdollisuuksia löytää jonkinlaisia hätämajoitusratkaisuja Suomeen tuleville pakolaisperheille, joista monet ovat katolilaisia. Samaan aikaan etsitään tapoja, joilla voidaan tukea hengellisesti Ukrainasta tulevia katolilaisia.

Kaikki tahot päättivät myös yhdessä tutkia mahdollisuuksia auttaa konkreettisesti harkovalaisen synnytyssairaalan orpovauvojen ja -lasten väliaikaisessa evakuoimisessa Suomeen ja sijaiskodin löytämisessä yhteistyössä viranomaisten kanssa. Asiaa ehdottivat Ukrainalaisten yhdistyksen humanitaaristen asioiden päällikkö Denis Pertsev sekä yhdistyksen toimihenkilö Anna Salko.

Suomen ukrainalaisyhteisön jäsenet lauloivat iltamessun lopuksi

Kaikkeinpyhimmän sakramentin palvontaan jäi messun jälkeen paljon ihmisiä. Kirkkoherra Jean Claude Kabezan mukaan myös seuraavina perjantai-iltoina pidetään iltamessun jälkeen sakra-

mentinpalvonta rauhan puolesta Ukrainassa. Illalla Denis Pertsev toi Pyhän Henrikin katedraalin iltamessuun ja sen jälkeen rauhan puolesta vietettyyn sakramentinpalvontaan myös Suomeen juuri tuomansa ortodoksisen perheen Harkovasta. Perhe oli vain hetkeä aikaisemmin saanut kuulla, että perheen äidin vanhemmatkin ovat päässeet turvaan pommitusten alta. Äiti ja nuorempi lapsi olivat jääneet lepäämään majapaikkaansa.

Pyhä Maria, rauhan kuningatar, rukoile puolestamme.

Marko Tervaportti

Voit tukea ukrainalaisia tekemällä lahjoituksen suoraan Caritaksen tilille:

Saaja: Suomen Caritas ry
Tili: FI73 8000 1270 1545 04
Viite: 2011 (Mobile pay: 95959)
Viesti: Ukraina
Keräyslupa: RA/2019/18 (2019–2022)

Rukoilemme yhdessä, vaikka sanat loppuvatkin

Paavi Franciscus on ilmaissut järkytyksensä jo useamman kerran Ukrainan tilanteesta ja kutsunut kristityt paastoamaan ja rukoi-
lemaan yhdessä tuhkakeski-
villä rauhan puolesta. Toivon,
että saamme kokea Pyhän Hengen lohdutusta,
rauhaa ja yhteyttä tänään paaston ensimmäise-
nä päivänä.

”Toistan kutsuni tehdä tuhkakeski-
villä, maaliskuun 2. päivästä, rukous- ja paastopäivä
rauhan puolesta Ukrainassa. – Se on päivä, jolloin
me voimme olla lähellä Ukrainan kansan kärsi-
myksiä, tuntea olevamme kaikki veljiä keskenäm-
me ja rukouilla Jumalaa sodan lopettamiseksi.”

– Paavi Franciscus

Sota minussa

Varmasti moni meistä on tuntenut viime päivinä
sodan läsnäolon ja järjettömyyden täällä Suomes-
sa asti omassa kehossaan. Aina välillä ainakin itse
havahdun siihen, että käteni tärkevät ja samalla
tuntuu, kuin sydän olisi siirtynyt pysyvästi vähän
läemmäs kurkkua.

Lauantaina sain muistutuksen siitä, miten ko-
vasti kaipaamme sodasta kertovien uutisten keskel-
lä vakuutusta ja lupauksia rauhasta. Olin tuolloin
mielienosoituksessa laulamassa Eino Leinon ru-
noon sävellettyä Terve Ukraina -laulua ja harjoit-
tellessamme Vuorimiehenpuistikossa pysähtyi
moni vanhempi ihminen meidän luoksemme

sanomaan joitain kannustavia sanoja. Erityises-
ti mieleeni jäi vanhempi pariskunta, joka lausui
meille sydämellisesti, että nuorissa on hyvä tu-
levaisuus ja että ”Te ette joudu enää kokemaan
sodan kauhuja”. Huomasin ottavani nämä sanat
jonkinlaisena lupauksena.

Äidit huutakaa.

Kehitolaulujen asemasta huutakaa.

Huutakaa suoraa huutoa

kaikkialla maapallolla yhteen ääneen...

...Ei, ei, ei.

Ei sotaa!

(Eeva Kilpi: Naiset huutakaa)

Kokemus toi mieleen, miten paljon tämänhetki-
sen maailman tilanteen ylittäviä ja meitä varje-
levia lupauksia rauhasta löytyy Raamatusta. Joi-
denkin lähteiden mukaan Raamatusta puhutaan
rauhasta 300 kertaa. Esimerkiksi nämä kohdat
ovat lohduttaneet minua rauhan etsintäni kes-
kellä:

”Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi
minussa rauha. Maailmassa te olette ahtaalla,
mutta pysykää rohkeina: minä olen voittanut
maailman.” (Joh. 16:33)

”Ja samalla hetkellä oli enkelin ympärillä
suuri taivaallinen sotajoukko, joka ylisti Jumalaa
sanoen: ”Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan
päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.” (Luuk.
2:14)

”Älkää olko mistään huolissanne, vaan saatta-
kaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja
kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha,
joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän
sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kris-
tuksessa Jeesuksessa.” (Fil. 4:6)

Lupausten varassa

Kirjoitin syksyllä blogiimme erämaaisien luomas-
ta Jeesus-rukouksesta, jota kuvasin Wilfrid Stin-
senin sanoin näin: Huutamalla avuksi Jeesuksen
nimeä avaamme syvän lähteen ja voimme laskea
nämä toiveet ja vaikutelmat siihen elävään ve-
teen, joka on Jeesuksen Henki.

Viime aikoina rukouksen lähde on tuntunut
usein tyhjältä rukoilemisesta huolimatta. Kui-
tenkin silloinkin kun oma rukouselämä tuntuu
kulkevan autiomaassa, voi Raamattu muistuttaa
meitä näistä lupauksista.

Tänäänkin messussa meitä muistutetaan siitä,
että olemme jälleen kulkemassa kohti rauhan ja
ylösnousemuksen voittoa. Kulkemassa kohti sitä
hetkeä kun ristillä maailman synnit sovittanut
ja pahan vallan kukistanut sekä kuoleman voit-
tanut Jeesus astuu opetuslastensa keskelle: ”Sa-
mana päivänä, viikon ensimmäisenä, myöhään
illalla, kun opetuslapset olivat koolla lukittujen
ovien takana, juutalaisten pelosta, tuli Jeesus ja
seisoi heidän keskellään ja sanoi heille: ”Rauha
teille!” (Joh. 20:19)

Aino Salmi

Ukrainalaiset tarvitsevat edelleen tukeamme

Caritas-Ukraine ja Caritas-Spes auttavat ihmisiä Ukrainassa. Lisää tukea tarvitaan edelleen. Tässä muutama tilannekatsaus maaliskuun alkupuolelta:

Caritas jatkaa Ukrainassa työtään lähes kello ympäri. Työntekijät auttavat ihmisiä hädässä ja he myös koordinoivat vapaaehtoisten toimintaa. Vapaaehtoiset kokoavat hätä-apupakkauksia, vierailevat hätäkärsivien luona ja vastaanottavat satoja puheluita päivässä. Ennen kaikkea he jakavat avustuksia sinne, missä niitä tarvitaan eniten. Esimerkiksi Zhytomyrin Caritas-Spes vastaanotti tavaraa sairaaloille, vanhusten hoitokodeille ja muille hoitolaitoksille. Ukrainan Caritas sai Sveitsistä esimerkiksi talvenkestäviä telttoja, villapeittoja, makuualustoja, lämmittimiä ja lääkkeitä.

Suurin osa avustuslähetyksistä on ruoka- ja hygieniatarvikkeita, mutta mukana on myös lääkkeitä

ja telttoja. Caritas tekee yhteistyötä muiden kansalaisjärjestöjen ja YK:n järjestöjen kanssa. Caritas-Spes toimitti esimerkiksi yhdessä päivässä apua yli 10 000 henkilölle, esimerkiksi piiritetyn Harkovan sairaaloihin.

Caritas-järjestöt ovat tukeneet ihmisiä, jotka

ovat maan sisäisiä pakolaisia tai jotka ovat matkalla johonkin EU-maahan. Ne tukevat myös ukrainalaisia, jotka joutuvat jäämään tai haluavat jäädä maahansa. Joissakin kaupungeissa, kuten Kiovassa, Mariupolissa tai Harkovassa, väestö on akuutissa humanitaarisessa kriisissä. Sitä on

mahdollista helpottaa kansalaisjärjestöjen humanitaarisen avun kautta, jos se vain saadaan perille.

Caritaksen vapaaehtoiset ja henkilökunta sekä Ukrainassa että naapurimaissa lisäävät edelleen tietoisuutta ihmiskaupan vaarasta sotaa pakeneville ukrainalaisille. Euroopan Caritas ja sen jäsenjärjestöt ovat kehittäneet tätä tarkoitusta varten lyhyen oppaan, joka on suunnattu pakolaisten parissa työskentelevälle henkilökunnalle ja vapaaehtoisille.

Lue lisää Ukrainan kriisistä täältä: <https://www.caritas.org/what-we-do/conflicts-and-disasters/crisis-in-ukraine/>

KATT / Caritas

Hiippakunnan kasvu jatkuu

Hiippakunnan rekisterissä oli vuodenvaihteessa jo yli 16 000 katolilaista. Täsmällinen luku oli 16 360. Tämä tarkoittaa, että jo vuosikymmeniä tasaisena jatkunut jäsenmäärän kasvu jatkuu edelleen. Kasvua oli vuodessa n. 2,8 prosenttia. Keskimääräinen kasvu viimeisen viiden vuoden ajalla on ollut 2,5 prosenttia vuodessa.

Hiippakunnan jäsenrekisterin raporttien tuottamisessa on kuitenkin joitakin vaikeuksia, ainakin seurakuntien välisen muuttoliikkeen rekisteröimisessä, ja sen takia vertailu aikaisempiin vuosiin on joskus vaikeaa. Tälläkin kertaa nykyiset tiedot viittaavat siihen, että edellisen vuodenvaihteen jäsenmäärä olisi ollut joitakin kymmeniä suurempi kuin viime vuonna ilmoitettiin. Toivottavasti rekisterin raporttien luettavuus jatkossa paranee. Kokonaismäärät ovat kuitenkin varsin tarkkoja.

Katedraaliseurakunnan jäsenmäärä yli 5000 – Maria kasvoi eniten

Joka tapauksessa voidaan todeta, että jäsenmäärä on kasvanut kaikissa seurakunnissa. Kasvun kärjessä on sekä absoluuttisesti että suhteellisesti Pyhän Marian seurakunta, jossa kasvua oli 176 jäsenen verran eli 4,0 prosenttia.

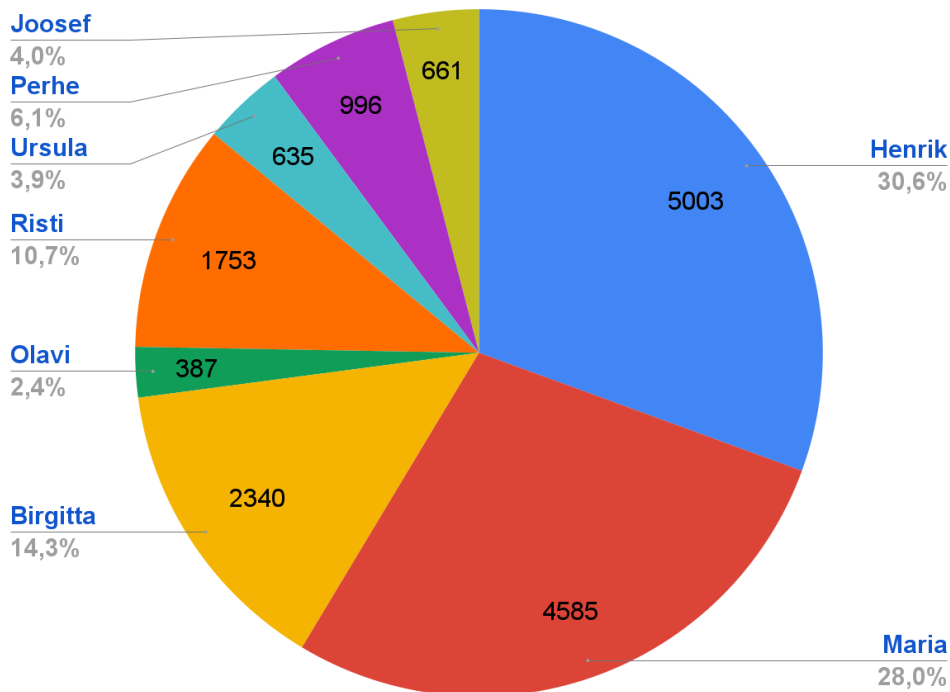
Jäsenmäärältään Suomen suurin katolinen seurakunta on edelleen Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta. Siellä jäseniä oli vuodenvaihteessa 5003. Suhteellisesti ottaen parin prosentin kasvua nähtiin Henrikin lisäksi myös Turun ja Oulun seurakunnissa. 3,5 % prosentin kasvua näytti myös Pyhän Olavin seurakunta Jyväskylässä.

Kieli- ja kansalaisuussuhteissa ei ole havaittavissa suurta muutosta. Suomea tai ruotsia puhuu äidinkielenään 44,3 % rekisteröidyistä katolilaisista ja Suomen kansalaisuus on 43 prosentilla jäsenistä. Suurimmat jäsenmäärät ovat seuraavissa kaupungeissa: Helsinki: 4426, Espoo 2020, Vantaa 1560, Turku 1156, Tampere lähialueineen 835, Oulu 350.

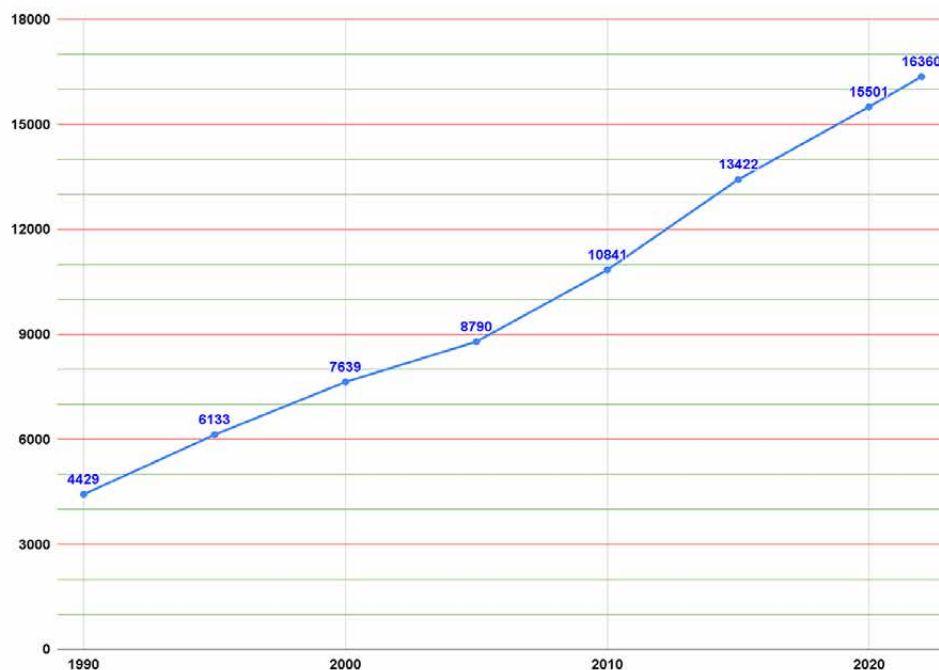
Kasvun ja vähenemisen syitä

Seurakuntien jäsenmäärän kasvu perustuu kolmeen tekijään: kasteiden (175) ja kirkkoonottamisen (41) kautta, muista syistä ja maahanmuuton seurauksena jäsenmäärä lisääntyi yhteensä 599 henkilöllä. Vastaavasti jäsenmäärä väheni esimerkiksi kuolemien (48), muualle muuttamisen (20) ja kirkosta eroamisen (89) kautta, niin, että kokonaislisäystä tuli yhteensä 396 henkilöä.

Seurakuntien jäsenmäärä 1.1.2022

Rekisteröityjä katolilaisia vuoden alussa

Sakramenteja ja opetusta

Ensikommunion sai vuonna 2021 yhteensä 219 seurakuntalaista. Vastaavasti vahvistuksen sakramentti annettiin 168 seurakuntalaiselle. Avioliittoja solmittiin hiippakunnan alueella yhteensä 34 kappaletta, niistä 12:ssa molemmat osapuolet olivat katolilaisia.

Toistaiseksi ei ole saatavilla riittävän kattavaa tietoa siitä, kuinka paljon lapset ja nuoret osallistuvat lakisääteiseen oman uskonnon opetukseen kouluissa tai saavat samansisältöistä opetusta esimerkiksi niin sanottujen lauantaikurssien yhteydessä. Tilanne on haastava, koska tieto olisi tärkeää sekä opetuksenjärjestäjille että hiippakunnan ja seurakuntien työlle.

KATT

Talouskatsaus 2022

Hyvät Fideksen lukijat,

Elämme maailmassa epävarmoja aikoja. Useista tekijöistä johtuen toimintamme tulevaisuuden suunnittelu on haastavaa. Siksi talousarvioiden valmistuminen ja hyväksyminen venyi helmikuun lopulle. Alustavasti hiippakunnan talousneuvosto käsitteli talousarvioita jo 10.12.2021. Tällöin päätettiin, että talousarviot voidaan hyväksyä vasta kokouksessa 25.2.2022. Vieläkin talousarviot sisältävät monia epävarmuuksia.

Menneen vuoden 2021 osalta voidaan todeta, että tilinpäätökset eivät ole vielä valmiit, eikä tilintarkastusraporttia ja tilinpäätöksen hyväksymistä ole vielä tehty. Aikaa on kuitenkin huihtuun loppuun asti. Alla joitakin yksityiskohtia, jotka ovat jo varmistuneet:

Tilinpäätöstietoja

Jäsentulojen kehitys 2019–2021

	2019	2020	2021	BDJ 2022	M%
Jäsenmaksut	598 000	550 000	549 000	557 000	- 7
Lahjoitukset	101 000	106 000	86 000	98 000	- 3
Kolehdit	265 000	165 000	174 000	168 000	- 37
Yhteensä	964 000	821 000	809 000	823 000	- 15

M% = Muutos-% 2019-2022

Koronapandemian aika on vaikuttanut selvästi jäsentuloihimme. Lasku vuoden 2021 loppuun mennessä oli - 16 %. Eniten ovat laskeneet kolehdit -34 %, mikä selittyy yhteiskunnan rajoituksilla osallistua messuihin. Myös jäsenmaksut ja lahjoitukset ovat laskeneet 8 % ja vastaavasti 15 %. Toivoo sopii, että vuosi 2022 olisi parempi. Kuten taulukon muutosprosentteista voi havaita, vuonna 2022 emme vielä saavuta vuoden 2019 tasoa. Jäsentulojen merkitys on suuri rahoituksessamme. Niiden osuus vuoden 2022 budjetissa on 32 % koko rahoituksesta, ja se on turvallisen kehityksen kannalta liian matala luku. Seurakuntien talousarvioissa jäsentulojen merkitys on hiippakuntaa suurempi: 56 %. On erittäin toivottavaa, että jäsentulojen määrä kääntyisi selkeään kasvuun koronapandemian jälkeen. Toivottavasti Ukrainan sodan aiheuttama epävarmuus ei heikennä jäsenten uhrimielä. Nythän hengellistä tukea tarvitaan enemmän kuin koskaan!

Jäsentulojen lisäksi merkittävä tuloerä hiippakunnalle on vuokratulot, joita saadaan pääosin vuokrattavista asunnoista. Koko paikalliskirkon tasolla vuokratuotot muodostavat 12 % erän rahoituksesta, mutta joillekin yksiköille vuokratuotoilla on suuri merkitys. Vuokratuotot ovat kehittyneet seuraavasti:

	2019	2020	2021	BDJ 2022
Vuokratuotot	210 000	224 000	267 000	308 000

Epävarmoista ajoista huolimatta asuntojen vuokraustilanne on nyt hyvä ja vuokrat ovat kehitty-

neet suotuisasti. Tilinpäätöshetkellä vuokrien nousu kolmessa vuodessa on ollut 27 %, mikä osin selittyy hyvällä vuokraustilanteella. Suurin osa asunnoista on myös vuokrattu lähes markkinahintaisella vuokralla. Vuoden 2022 budjetoidussa summassa on erityisesti huomioitu korotukset hiippakunnan omistamiin asuntoihin, joissa on viime vuosina tehty runsaasti perusrannuksia.

Hiippakunnan osalta erityishuomio kiinnittyy sen palveluosastoihin (Viestintä-, Julkaisu- ja Opetusosasto). Nämä yksiköt myyvät kirjoja, opetusmateriaaleja ja saavat lehtituloja. Myyntitulojen kehitys on ollut seuraavaa:

	2019	2020	2021	BDJ 2022	M%
Osastojen myyntitulot	54 000	43 000	40 500	46 000	-15

M% = Muutos-%2019-2022

Koronapandemian aikana osastojen myyntitulot ovat olleet laskusuunnassa. Eikä tilanne vielä korjaannu kuluvana vuonna. Osastojen myyntitulojen kate toimintamenoista on matala, noin 16 % (BDJ 2022).

Paikalliskirkkomme menorakenteessa kiinteistömenot ovat henkilöstömenojen jälkeen merkittävän kuluerä. Alla toimitilakulujen kehitys:

	2019	2020	2021	BDJ 2022	M%
Toimitilakulut	476 000	442 000	524 000	574 000	+ 21
hiippakunta	111 000	110 000	153 000	120 000	+ 8
seurakunnat	365 000	332 000	371 000	454 000	+ 24

M% = Muutos-% 2019-2022

¹ Toimitilakulut: sisältävät myös kiinteistöverot ja vastikkeet, eivät sisällä remontti-investointeja

Kuluvan vuoden talousarviossa on varauduttu jossain määrin inflaatioon ja kulujen nousuun (+21 %). Kukaanhan ei tiedä, miten kehitys etenee. Hiippakunnan osuus kaikista kiinteistömenoista on 21 %, loput ovat seurakunnissa syntyviä menoja.

Koko paikalliskirkon tasolla kiinteistömenot (ilman remontteja) ovat 26 % toimintamenoista (Bdj. 2022). Osuus luonnollisesti vielä nousee, jos mukaan otetaan remonttikustannukset. Seurakuntien talousarvioissa kiinteistömenot ovat

tärkeämmässä osassa kuin hiippakunnassa: 33 % seurakuntien toimintamenoista on kiinteistömenoja. Nykytilanne on hyvin haastava, kun energiakustannukset nousevat. Alla sähkö- ja kaukolämpökulujen kehitys kolmena edellisenä vuotena.

Sähkö- ja kaukolämpökulut

	2019	2020	2021	Muutos-% (2019-2021)
Hiippakunta	23 000	21 000	26 000	+ 13
Henrik	39 000	34 000	42 000	+ 8
Maria	24 000	23 000	26 000	+ 8
Birgitta	11 000	10 000	2 000 ¹	
Risti	21 000	21 000	24 000	+ 14
Ursula	6 000	7 000	9 000	+ 50
Joosef	14 000	19 000	15 000	+ 7
Olavi	14 000	12 000	28 000	+ 100
Perhe	13 000	11 000	12 000	- 7
Yhteensä	165 000	158 000	184 000	+ 12

¹ Tiedot keskeneräiset

Sähkö- ja kaukolämpömenot ovat jo viime vuoden toteutumassa selkeästi korkeammalla tasolla kuin vuonna 2019. Nähtäväksi jää kuinka tilanne kehittyy kuluvana vuonna energiakustannusten noustessa.

Kesäkuun Fides-lehdessä on tarkempi analyysi tilinpäätöstiedoista.

Talousarviot 2022

Kuten toimitilakulujen osalta jo todettiin, on vaikea ennustaa, miten maailma lähikuukausina kehittyy. Monet tekijät voivat muuttaa kehitystä. Kevään aikana näemme, kuinka Ukrainan sota eskaloituu ja mitä taloudellisia vaikutuksia sillä on yhteiskuntiin, ihmisten toimeentuloon, paikallaisvirtuihin ja maailmankauppaan. Vahvasti näyttää siltä, että sotatoimet ja koronapandemia ovat aiheuttamassa korkean inflaation yleismaailmallisesti. Ja ehkä jopa kansainvälisen ruokakriisin. Inflaatio todennäköisesti nousee vielä nykyisestä, joka jo Suomessakin on jo lähes 5 %. Tämä vaikuttaa jäsenten mahdollisuuksiin tukea seurakuntaa ja ylipäänsä selviytyä taloudellisesti omassa elämässään. Yhä suurempi osa varoista kuluu kohonneisiin energiakustannuksiin, polttoaineisiin ja kasvaviin ruokakustannuksiin. Lisäksi

työttömyys saattaa kasvaa. Myös Euroopan Unionissa suunnitellut kunnianhimoiset ilmastohankkeet nostavat hintoja.

Ulkomaisten avustusten osalta on monia kysymysmerkkejä. Ulkomaisten rahoittajien tilanne on samalla tavoin epävarma kuin meidänkin. Voimme saada yhä pieneviä avustussummia tarpeisiimme Saksasta ja muualta Euroopasta. Myös kirkon rahastosijoitusten tuotot todennäköisesti laskevat Ukrainan sodan seurauksena. Tämä kehitys näkyy jo nyt hiippakunnan rahastosijoituksissa vuodenvaihteesta alkaen. Osakesalkkumme tuotto prosentti oli helmikuussa -8,44 %.

Hiippakunnan suunnittelemien välttämättömien investointien suuruudessa on myös epävarmuuksia. Useat remontit tarkentuvat vasta niiden edetessä. Tämä voi tuoda yllätyksiä talousarvioon. Vuodelle budjetoidut nettoinvestoinnit (vähennettynä saksalaisilla avustuksilla) ovat noin 15 % paikalliskirkon kokonaismenoista, eli noin 400 000 euroa. Jos summa kasvaa tästä, rahoitukseen saattaa tulla ongelmia.

Työsuhteessa olevan henkilöstön kannalta kustannusmuutokset ovat myös hankalia. Tällä hetkellä ei ole juuri varaa korottaa palkkoja edes indeksikorotusten verran. Työntekijöiden palkkataso on jo nyt varsin vaatimaton verrattuna yhteiskunnalliseen tilanteeseen ja tilanne heikkenee korkean inflaation myötä nopeasti. Tämä koskee sekä pappien että maallikoiden ostovoimaa. Tulevaisuudessa olisi kyettävä tekemään indeksikorotuksia henkilöstön palkkoihin.

Talousarvion lukuja

Ennen varsinaista talousarvion käsittelyä on hyvä katsoa jo alkaneen vuoden jäsentulokehitystä. Kahdelta ensimmäiseltä kuukaudelta on olemassa lähes lopullista jäsentulotietoa. Lisäksi jäsenmaksulaskut lähetettiin tammikuun lopulla aikuisille jäsenille, joten ne ovat ehtineet vaikuttaa helmikuun jäsentulokertymiin. Myös vuonna 2021 kirje lähetettiin samoihin aikoihin, joten vertailu kahden vuoden välillä on mahdollinen:

	28.2.2021	28.2.2022	% -muutos
Jäsenmaksut	116 000	124 000	+ 7
Lahjoitukset	22 000	14 000	- 36
Kolehdit	25 000	36 000	+ 44
Jäsentulot yhteensä	163 000	174 000	+ 7

Jäsentulojen kehitys on ollut nousujohteista tämän vuoden alussa, vaikka nousu on vielä hyvin hidasta. Lahjoitusten vähenemisessä ja kolehtien nousussa näkyy se, että koronarajoituksia on purettu ja ihmiset ovat lisänneet kolehtimaksamista messuissa ja vähentäneet lahjoitusten antamista. Näistä luvuista ei vielä voi päätellä, kuinka koko vuosi tulee toteutumaan. Kuluvan vuoden tammi- ja helmikuun kirjanpitoa tarkasteltaessa voidaan kertoa, että jäsenmaksukirjeellä ei vielä ehtinyt olla suurta vaikutusta summiin, vaan helmikuun kertymä on lähellä tammikuun tasoa. Toivottavasti seuraavien kuukausien aikana tulokertymät kasvavat ja kirje alkaa vaikuttaa.

Vuoden 2022 talousarvioita tarkasteltaessa voimme esittää seuraavat luvut:

”Toivottavasti Ukrainan sodan aiheuttama epävarmuus ei heikennä jäsenten uhrimielttä. Nythän hengellistä tukea tarvitaan enemmän kuin koskaan!”

	SRK:T	HPK	YHT.	%*
Rahoitus yhteensä	1 479 000	1 141 000	2 620 000	100
Josta jäsentulot	823 000	8 000	831 000	32
Josta avustukset ¹	180 000	527 000	707 000	27
Josta vuokratuotot	147 000	161 000	308 000	12
Josta omaisuuden myynti	200 000	0	200 000	8
Muu rahoitus	129 000	445 000	574 000	21
Menot yhteensä ²	1 563 000	998 000	2 561 000	100
Josta toimintamenot	1 185 000	986 000	2 171 000	85
Josta nettoinvestoinnit	378 000	12 000	390 000	15
Toimintamenojen jakautuminen	1 185 000	986 000	2 171 000	100
Josta hlöstömenot ilman luont. etuja	339 000	429 000	768 000	36
Josta toimitilakulut	386 000	188 000	574 000	26
Muut menot	460 000	369 000	829 000	38
Ennakoitu tulos vuoden lopussa ³	-84 000	+143 000	+59 000	
Ennakoitu tulos ilman omaisuuden myyntiä	-284 000	+143 000	-141 000	

%* = %-jakauma

¹ Kotimaiset ja ulkomaiset avustukset ilman remonttiavustuksia ulkomailta.

² Toimintamenot ja investoinnit vähennettyinä remonttiavustuksilla.

³ Tulos sisältää myös investoinnit ja omaisuuden myynnin (200 000 euroa).

Kuluvanakin vuonna paikalliskirkkomme joutuu myymään omaisuuttaan, tosin suhteellisen pienen määrän. Hiippakunnan tulos näyttäisi kehittyvän ylijäämäiseksi, mikä tasoittaa seurakuntien alijäämiä. Rahoituksen osalta talousarvio rakentuu keskeisesti jäsentulojen ja avustusten varaan (59 %). Näissä avustuksissa ei ole mukana remonttiavustuksia, vaan ne on vähennetty investoinneista (nettoinvestoinnit). Suurimmat toimintamenot ovat henkilöstömenot ja toimitilakulut, jotka kattavat 2/3 toimintamenoista.

Alla on lueteltu vuoden 2022 suunnitellut bruttoinvestoinnit seurakunnissa ja siitä arvioitu saksalainen remonttiavustus.

	Euroa	Josta Saksa avustaa
Henrik	173 620	15 353
Maria	105 000	0
Birgitta	25 000	6 500
Risti	150 000	97 500
Ursula	6 500	0
Joosef	70 000	49 000
Olavi	5 000	0
Perhe	15 000	0
Seurakunnat yhteensä	550 120	168 353

Suurin epävarmuus remonteissa liittyy Joosefin remonttien suuruuteen. Likviditeettimielessä remonttien bruttosumma on tärkeä, sillä on mietittävä, kuinka remontit rahoitetaan, koska saksalainen avustus maksetaan yleensä vasta remontin päätyttyä.

Alla vielä seurakuntien ennakoitu tulos vuonna 2022

	Toiminnan tulos	Kokonaistulos
Henrik	43 000	-115 000
Maria	271 000	166 000
Birgitta	5 000	-13 000
Risti	18 000	-34 000
Ursula	-9 000	-15 000
Joosef	-19 000	-40 000
Olavi	-3 000	-8 000
Perhe	-11 000	-23 000
Yhteensä	295 000	-84 000

Seurakuntien varsinainen toiminta on ylijäämäistä suurten seurakuntien ansiosta. Mutta pienten seurakuntien osalta tilanne on huolestuttava. Tilanne heikentyy entisestään, kun mukaan otetaan nettoinvestoinnit (kokonaistulos/sarake). Tällöin ainoastaan Pyhän Marian seurakunta voi esittää ylijäämäisen kokonaistuloksen. Toki seurakuntien varallisuudessa on myös suuria eroja. Varakaammat seurakunnat pystyvät kattamaan helpommin investoinneista syntyneet kulut. Vaikein tilanne on kahdessa pienimmässä seurakunnassa, Joosefissa ja Olavissa.

Kaiken kaikkiaan näin epävarmassa maailmantilassa olisi tärkeää, että kirkon jäsenet kantaisivat vastuunsa seurakuntiansa rahoituksesta kaikilla niillä keinoilla, mitä meillä on käytettävissä. Näitä ovat jäsenmaksun maksaminen, vapaaehtoiset lahjoitukset ja kolehdit. Lisäksi on mahdollista antaa testamenttilahjoituksia ja osallistua poliisiviranomaisen myöntämän rahankeräysluvan alaisiin hankkeisiin. Näistä on tulossa kirkon nettisivuille listaus ja muut ohjeet. Kiitos etukäteen jokaiselle panoksestanne. Alla vielä lyhyesti jäsentulojen kehitys viime vuosina:

	2019	2021	2022 BDJ	A	B
				(A = per jäsen 2019	B = per jäsen 2022)
Henrik	271 000	216 000	205 000	57	42
Maria	278 000	260 000	264 000	65	60
Birgitta	128 000	98 000	92 000	58	40
Risti	114 000	85 000	99 000	69	57
Ursula	37 000	36 000	38 000	55	60
Joosef	42 000	36 000	40 000	70	68
Olavi	31 000	27 000	30 000	85	80
Perhe	61 000	50 000	55 000	63	56
Yhteensä	962 000	808 000	823 000	62	52

Taulukosta voi nähdä esimerkiksi sen, että pienimmässä seurakunnissa jäsenet uhraavat varojaan seurakunnan hyväksi enemmän kuin suurissa seurakunnissa. Seurakunnan pieni koko vain vaikuttaa sen, että kokonaistulos jää alijäämäiseksi.

Kaikista epävarmuuksista huolimatta toivomme kaikille turvallista ja valoisaa kevättä. Kiitos jokaiselle vapaaehtoiselle tärkeästä panoksesta seurakuntien hyväksi!

Peter Kuronen
Hiippakunnan ekonomi
Taloustoimisto

Kirkon keskushallinnon uudelleenjärjestely sinetöitiin

Vihdoin on saatu päätökseen Rooman kuurian eli kirkon keskushallinnon uudistustyö, kun 19.3.2022 julkaistiin paavi Franciscuksen apostolinen konstituutio *Praedicate Evangelium* (Julistakaa evankeliumi) Rooman keskushallinnosta ja sen palvelutehtävästä kirkkoa ja maailmaa varten. Yleisesti on katsottu, että kirkon keskushallinnon uudistaminen on ollut ehkäpä tärkein paavi Franciscuksen pontifikaatille asetetuista tavoitteista. Uusi konstituutio korvaa täten pyhän paavi Johannes Paavali II:n apostolisen konstituution *Pastor bonus* (Hyvä paimen) vuodelta 1988.

Lähetysten keskeisyys

Uusi apostolinen konstituutio on jo nimensä mukaisesti – Julistakaa evankeliumi – hengeltään lähetyksellinen, totesi Vatikaanissa asiakirjaa esitellyt piispa Marco Mellino, kardinaalineuvoston sihteeri. Asiakirja painottaa kirkon lähetys- ja evankelioimistehtävää: hyvän sanoman julistamista. Tämä tehtävä ulottuu kaikkiin paavin sielunhoitotyötä tukeviin toimistoihin ja yksiköihin.

Piispa Mellinon mukaan keskushallinto on jo oman olemuksensa mukaisesti koko yleismaailmallisen kirkon palveluksessa ja toimii paavin johtamana auttaen tätä hoitamaan tehtäväänsä kaikkialla maailmassa. Uudistukseen kuuluu myös synodaalinen ulottuvuus, kun keskushallinnon velvollisuus on jatkossa yhä tarkemmin kuunnella osakirkkoja ja käydä vuoropuhelua niiden kanssa.

Aina uudistuva kirkko

Vatikaanissa järjestetyssä julkaisutilaisuudessa Pyhäksi julistamisen kongregaation prefekti, kardinaali Marcello Semeraro, joka oli pitkään auttanut paavia valmistelevaan keskushallinnon uudistusta, kertoi tarkemmin asiakirjan sisällöstä ja historiasta. Asiakirjan muutokset astuvat voimaan helluntaina 5. kesäkuuta 2022.

Kardinaali korosti, että ”*Praedicate Evangelium*” päättää nyt vuoden 2013 konklaavista alkaneen uudistustyön. Monia uudistuksia on jo viety läpi viime vuosina, mutta joiltakin osin on tehtävä vielä tarkistuksia eri virastojen toimintaperiaatteisiin, jotta uudistuksen kaikki piirteet saadaan käyttöön.

Uutta ajattelua

Tunnettu kanonisti ja Paavillisen Gregoriana-yliopiston emeritusprofessori, isä Gianfranco Ghirlanda SJ nosti asiakirjasta esiin uutta ajattelua. Hänen mukaansa on huomattavaa, että asiakir-

jassa maallikkojen asemaa korostetaan merkittävästi. Jatkossa heidän, niin miesten kuin naistenkin, on mahdollista toimia johtavissa asemissa keskushallinnon eri virastoissa ja toimistoissa, vaikka jatkossakin on olemassa myös tehtäviä, jotka edellyttävät vihkimyksen sakramenttia. Samoin uusi konstituutio lisää merkittävästi piispainkokouksille annettavia tehtäviä.

Isä Ghirlandan mukaan kaikkien uudistusten taustalla on sisäisen uudistumisen tarve. Sillä hän ei tarkoita vain osastojen ja virastojen valmiutta muuttaa toimintaansa, vaan ennen kaikkea koko keskushallinnon henkilöstön valmiutta jatkuvaan sisäiseen kääntymykseen, sillä kääntymys ei koske vain instituutioita eikä lähde niistä, vaan henkilöistä, jotka niissä työskentelevät.

Keskushallinnon uudistuksen piirteitä

Koko uudistus tähtää kirkon evankelointityön vahvistamiseen, kun paavista itsestään tulee uuden, heti valtiosihteeristön jälkeen ensimmäiselle sijalle nostetun Evankelioinnin viraston prefekti. Tämän viraston työ jakaantuu pääosin kahden jo nykyään olemassaolevan yksikön kesken: uuden evankelioimisen neuvoston ja Kansojen evankelioimisen kongregaation.

Jo tästä esimerkistä käy selväksi yksi selvä muutos aikaisempaan nähden. Enää ei keskushallinnossa nimittäin ole pääosin kahta erilaista osastomuotoa: kongregatioita ja neuvostoja. Ne kaikki on nyt tuotu samalle viivalle, joiltakin osin yhdistettyinä, ja uudelleen nimettyinä ”dicasteriumeiksi”, eli suomeksi ”virastoiksi”.

Merkittävä muutos on myös se, että uusi apostolinen konstituutio painottaa keskushallintotyön määräaikaaisuutta. Tämä tarkoittaa viiden vuoden tehtäväsykliä, jonka jälkeen työntekijöiden olisi hyvä palata takaisin sielunhoidon pariin.

Seuraavassa on kirkon keskushallinnon rakenne ja uudet nimet:

CURIA ROMANA = ROOMAN KESKUSHALLINTO

Segretaria di Stato = Valtiosihteeristö

- Sezione per gli Affari Generali = Yleisten asioiden osasto
- Sezione per i Rapporti con gli Stati e le Organizzazioni Internazionali = Valtiosuhteiden ja kansainvälisten järjestöjen osasto
- Sezione per il Personale di ruolo diplomatico della Santa Sede = Pyhän istuimen diplomaattisen henkilökunnan osasto

- Segretario di Stato = valtiosihteeri
- Sostituto = sijaisvastaava
- Segretario = sihteeri
- Assessore = asessori
- Sotto-Segretario = alisihteeri

Virastot

- Prefetto = prefekti
- Segretario = sihteeri
- Sotto-Segretario = alisihteeri

Dicastero per l'evangelizzazione = Evankelioinnin virasto

- Sezione per le questioni fondamentali dell'evangelizzazione nel mondo = Maailmassa evankelioinnin peruskysymysten osasto
- Sezione per la prima evangelizzazione e le nuove Chiese particolari = Ensimmäisen evankelioinnin ja uusien osakirkkojen osasto

Dicastero per la Dottrina della Fede = Uskonopin virasto

- Sezione dottrinale = Opillisten asioiden osasto
- Sezione disciplinare = Järjestysasioiden osasto
- Pontificia Commissione Biblica = Paavillinen raamattutoimikunta
- Commissione Teologica Internazionale = Kansainvälinen teologinen toimikunta
- Pontificia Commissione per la Tutela dei Minori = Paavillinen alaikäisten edunvalvonnan toimikunta

Dicastero per il Servizio della Carità = Lähimmäisenrakkauden palvelemisen virasto

- Elenosineria Apostolica = Apostolinen almujen antamisen toimisto
- Elenosiniere di Sua Santità = Hänen pyhyytensä almujenantaja

Dicastero per le Chiese Orientali = Idän kirkkojen virasto

Dicastero per il Culto Divino e la Disciplina dei Sacramenti = Jumalanpalveluksen ja sakramenttijärjestyksen virasto

Dicastero delle Cause dei Santi = Pyhäksi julistamisen virasto

Dicastero per i Vescovi = Piispojen virasto

- Pontificia Commissione per l'America Latina = Paavillinen Latinalaisen Amerikan toimikunta

Dicastero per il Clero = Papiston virasto

Dicastero per gli Istituti della Vita Consacrata e le Società di Vita Apostolica = Sääntökuntien ja apostolisen elämän yhteisöjen virasto

Dicastero per i Laici, la Famiglia e la Vita = Maallikoiden, perheiden ja elämän virasto

Dicastero per la Promozione dell'Unità dei Cristiani = Kristittyjen ykseyden edistämisen virasto

Dicastero per il Dialogo Interreligioso = Uskontojenvälisen vuoropuhelun virasto

Dicastero per la Cultura e l'Educazione = Kulttuurin ja kasvatuksen virasto

- Sezione per la Cultura = Kulttuuriasioiden osasto
- Sezione per l'Educazione = Kasvatusasioiden osasto

Dicastero per il Servizio dello Sviluppo Integrale Umano = Kokonaisvaltaisen inhimillisen kehityksen palvelemisen virasto

Dicastero per i Testi Legislativi = Lakitekstien virasto

Dicastero per la Comunicazione = Tiedotusasioiden virasto

Tuomio- ja oikeusistuimet

Penitenzieria Apostolica = Apostolinen katumustuomioistuim

- penitenziere maggiore = ylin katumustuomari
- reggente = sijaishoitaja

Supremo Tribunale della Segnatura Apostolica = Apostolisen nimenkirjoituksen ylin oikeusistuim

Tribunale della Rota Romana = Rooman rota-oikeusistuim

Talousyksiköitä

Consiglio per l'Economia = Talousasioiden neuvosto

Segreteria per l'Economia = Talousasioiden sihteeristö

Amministrazione del Patrimonio della Sede Apostolica = Apostolisen istuimen perinnön hallinnointi

Ufficio del Revisore Generale = Yleistarkastajan toimisto

Commissione di Materie Riservate = Ei-julkisten asiakysymysten toimikunta

Comitato per gli Investimenti = Sijoitusasioiden työryhmä

Muita yksiköitä

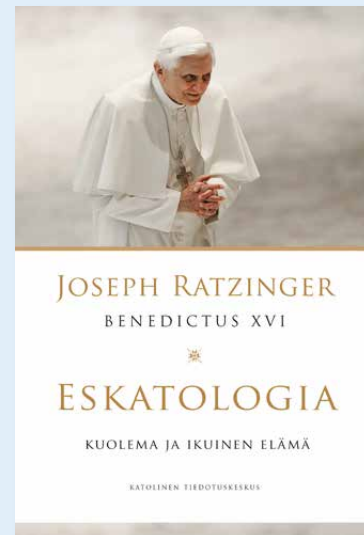
Prefettura della Casa Pontificia = Paavillisen talon prefektin toimisto

Ufficio delle Celebrazioni Liturgiche del Sommo Pontifice = Paavin liturgisten viettojen toimisto

Camerlengo della Santa Romana Chiesa = Pyhän roomalaisen kirkon kamariherra

KATT / Vaticannews.va / CNA

Luettavaksi.

Joseph Ratzinger ESKATOLOGIA

Eskatologia, oppi kuolemasta, ylösnousemuksesta ja ikuisesta elämästä, on ollut yksi Joseph Ratzingerin eli paavi Benedictus XVI:n keskeisistä teemoista. Teosta Ratzinger itse on pitänyt onnistuneimpana kirjanaan.

KATT, 316 sivua, hinta 25,–

Jeesus-lapsen Teresa VIIMEISET KESKUSTELUT

Teos joka johdattaa meidät syvälle pyhän Jeesus-lapsen Teresan yksityisyyteen. Se sisältää luostarisarten muistiinmerkitsemiä Teresan sanoja kuuden kuukauden ajalta ennen hänen kuolemaansa.

KATT, 342 sivua, hinta 26,–

katolinenkirjakauppa.net

Kristet martyrskap

Påven Franciskus har sedan sin utnämning 2013 ett flertal gånger lyft fram de omfattande martyrskapen som i en allt högre grad gäller den kristna kyrkan. Han har poängterat att vi i dag har fler martyrer, eller kristna som dödas och lidit för sin tro, sedan kristendomens början för drygt 2000 år sedan. Fenomenet med kristna martyrer har blivit alldagligt och allmänt. Man dödar kristna för att man hatar Jesus, hatar kristna troende, för att man undervisar i den kristna tron, äger en Bibel, bär ett kors, äter ägg på påsken. Enligt påven lever vi i en tidsperiod av kristet martyrskap. Dagens martyrskap är grymmare än det som skedde under de första århundraden efter Jesus uppståndelse. Påven konstaterar att vi som kristna och katoliker måste lära oss att leva med denna olyckliga realitet. Vi måste be till den Helige Anden och Jesus så att vi får styrkan att leva under denna mycket onda tid.

Påven Franciskus har regelbundet upprepat sin oro gällande det moderna kristna martyrskapet. Blodet av vår tids martyrer kommer att förnya kyrkan på samma sätt som det gjorde under de första århundradena efter Kristi födelse. Vi är inte allena. Martyrerna är blodsvittnen för den sanna kristna tron och exempel för oss alla. Att vara troende kristen är krävande, fordrar uppoffringar och gör oss till mål för kritik och smädelse.

Det stora antalet martyrer härstammar främst från de omfattande konflikterna och krigen i Mellanöstern. Men det är inte endast krig och konflikterna som skapar martyrskap. De neoliberala, materialistiska och relativistiska värderingarna kan utesluta oss som troende från många gemenskaper i arbetslivet, i det privata och t.o.m. i familjen och vänskapskretsen. Man kan bli mobbad och råka ut för åtlöje. Vår tid kräver av oss en stark tro och förtröstan till Jesus. Antalet troende och kristna har minskat under de senaste årtionden. Situationen är högt aktuell och samtidigt tragisk och bedrövlig.

Kristna i mellanöstern

De flesta kristna finns idag i Egypten. De är huvudsakligen kopter. Även antalet kristna i Iran tycks vara högt främst bestående av armenier. Från att historiskt ha varit i hög grad ett kristet område är Mellanöstern idag ett huvudsakligen muslimskt

Antalet kristna i Mellanöstern (2020)

Siffrorna är osäkra och gissningar (Källa: Christianity in the Middle East, Wikipedia 17.12.2021, the Economist 4.12.21)

Land	% av befolkningen	Antal
Bahrain	14,5	205.000
Egypten	10,0 - 15,00	15 - 23 miljoner (främst kopter)
Irak	7,0	ca. 500.000 (?)
Iran		ca. 300.000 - 370.000
Israel		180.000 (främst araber)
Palestina		ca. 75.000
Gaza	3,0	under 1000
Jordanien	6,0	
Lebanon	40,5	
Turkiet	0,2	160.000
Syrien	3,0	

Hundratusentals kristna från Mellanöstern lever också i diaspora.

område (93 %) var de kristna allmänt och i alla länder förföljs.

Krigsjournalisten Janine de Giovanni som undervisar vid Yale i Förenta Staterna har i 2021 kommit ut med ett verk som behandlar de kristna minoriteterna i Mellanöstern. Boken för gripande och behandlar individuella fall av martyrskap. För att få input till boken besökte hon huvudsakligen Egypten, Gaza, Irak och Syrien. Hon är, som väntat, mycket kritisk till IS: som en del av det muslimska kalifatet brände IS hundratus kyrkor, mör-

dade och misshandlade många kristna. Många kristna kvinnor tvingades också i tvångsäktenskap med muslimer. Under de tidigare regimerna i Irak och Syrien var de kristna skyddade från de mest fanatiska muslimerna, IS och Jabhat al Nusra. Amerikanerna, dess allierade och ryssarna bombade och förstörde betydande områden i Mellanöstern bl.a. den huvudsakligen kristna staden Aleppo i Syrien. Arbetslösheten i Mellanöstern berör idag främst kristna minoriteter, t.ex. i Egypten är 70 % av alla kristna arbetslösa.

Di Giovanni som förlorade sin tro i ungdomen men fick den tillbaka efter det att hon bekantade sig med förföljda kristna hon träffade i Mellanöstern då hon samlade material för sin nya bok "The Vanishing". På YouTube konstaterar hon att verket är viktigt för alla. Jag försökte få boken i Finland, men den var slutsåld i bokhandlar. Di Giovannis verk stöder påven Franciskus gällande det moderna kristna martyrskapet. En ögonöppnare för oss också i Finland.

Jan-Peter Paul

Källor:

Reis B.M., *Pope Francis invites prayers for people persecuted for their religion*, Vatican News 23.8.2020.
Stations of the Cross, The Economist 4.12.2021.
 Di Giovanni J. (2021), *The Vanishing*, Public Affairs, Bloomsbury (272 sidor).

Caritas-kuulumiset *Nytt-News*

Caritaksen paastokeräys on käynnissä

Caritaksen kehitysyhteistyöhanke edistää parempaa toimeentuloa ja ruokaturvaa paimentolaiskansaan kuuluville naisille sekä heidän perheilleen Turkanan maakunnassa, Keniassa. Luoteis-Kenian kuivilla alueilla sijaitseva Turkanan maakunta on yksi Kenian köyhimmistä alueista ja nälän uhka on jatkuvasti läsnä. Ruokaturvan toteutumiseksi ihmisillä tulisi olla mahdollisuus hankkia riittävästi turvallista ja ravinteikasta ruokaa terveellisen ja aktiivisen elämän ylläpitämiseksi. Ilmastomuutoksen aiheuttamat toistuvat kuivuudet ovat kärjistäneet paimentolaisyhteisöjen haavoittuvuutta johtaen ruokaturvan heikentymiseen entisestään.

Tukemalla Caritaksen paastokeräystä tuet kenialaisten naisten sekä heidän perheidensä ruokaturvan parantamista, elinkeinojen vahvistamista ja naisten voimaantumista toimimaan uudella tavoin oman ja perheidensä hyvinvoinnin parantamiseksi.

Lue lisää paastokeräyksestä sivuiltamme: <https://www.caritas.fi/paastoker%C3%A4ys-2022> Voit tehdä lahjoituksen verkkosivuillamme osoitteessa www.caritas.fi/lahjoita tai lahjoittamalla suoraan oheiselle Caritaksen tilille >>>>

Tue ukrainalaisia Caritaksen katastrofikeräyksessä

Ukrainalaiset tarvitsevat tukeamme: "Tilanne on dramaattinen, mutta pysymme maassa, jotta voimme auttaa".

Ukrainan Caritas-järjestöt tukevat ihmisiä kriisin keskellä. Voit auttaa heitä Suomen Caritaksen välityksellä. Välitämme lahjoitukset sisarjärjestöille. Caritas Ukraine ja Caritas-Spes auttavat tuhansia maan sisällä paenneita henkilöitä, jotka etsivät nyt epätoivoisesti suojaa sekä Länsi-Ukrainassa että ulkomailla.

Kaksi Caritas-organisaatiota tarjoavat maan sisäisille pakolaisille ajantasaista tietoa tilanteesta, ruokaa, juomavettä ja henkilökohtaisia hygieniatarvikkeita sekä turvallisen paikan nukkua, syödä ja peseytyä. Lue Ukrainan keräyksestä lisää täältä: <https://www.caritas.fi/ukraina-katastrofiker%C3%A4ys-2022>

Ensimmäinen erä tuestamme Ukrainan Caritas-järjestöille on jo lähetetty eteenpäin. Kiitos kaikille lahjoittaneille!

Keräys Ukrainaan on vielä auki. Voit tehdä lahjoituksen verkkosivuillamme tai suoraan Caritaksen tilille:

Saaja: Suomen Caritas ry
Tili: FI73 8000 1270 1545 04
Viite: 2011
Mobile pay: 95959
Viesti: Ukraina

Keräyslupa: RA/2019/18 (2019–2022)

Samanarvoinen elämäni -näyttely esillä Vaasassa

Caritaksen Samanarvoinen elämäni -näyttely tuo välähdyksiä bangladeshilaisesta arjesta. Näytte-

Paastokeräys 2022 parantaa ruokaturvaa

CARITAKSEN PAASTOKERÄYS

Saaja: Suomen Caritas ry
Tili: FI73 8000 1270 1545 04
Viite: 2257
Mobile pay: 95959
Viesti: Kenia
Keräyslupa: RA/2019/18 (2019–2022)

lyyn kuuluu lähes kaksikymmentä bangladeshilaisen valokuvaajan GMB Akashin kuvaa ja niihin liittyvää tarinaa.

Näyttely on esillä Vaasan pääkirjaston Galleriakäytävällä 1. kerroksessa 28.4.2022 asti.

Bangladesh ylittää uutiskynnyksen Suomessa noin muutaman kerran kuussa. Usein uutisaiheena ovat alueen luonnonmullistukset, vaatehaiden vaikeat olot, koronatilanne ja Myanmarista paenneet rohingya-pakolaiset.

Tässä näyttelyssä esillä olevat kuvat tuovat esiin tavallisten bangladeshilaisten arkea. Akash kuvaa arvostavalla tavalla yhteiskuntien reunamille jääviä ihmisiä ja antaa heille mahdollisuuden tuoda äänensä kuuluviin. "Olen tarinankertoja. En vain ota kuvia, vaan haluan kertoa tarinan kuvan takana", kertoo valokuvaaja GMB Akash.

Näyttely liittyy Caritaksen Samanarvoinen elämäni -hankkeeseen, johon kuuluu myös oppimateriaali ja sosiaalisen median kampanja. Hankkeessa käynnistyy huhtikuussa valokuvakilpailu nuorille ja aikuisille. Eriarvoisuuden teemoihin liittyviä kuvia voi lähettää ajalla 11.4.-13.5.2022.

Lue lisää näyttelystä ja valokuvakilpailusta lisää: <https://www.samanarvoinenelamani.org/>

Tapahtumia

Caritaksen pääsiäisbasaari sunnuntaina 10.4.2022 kello 10.30–14.30 Pyhän Henrikin seurakuntasalissa osoitteessa Pyhän Henrikin aukio 1 A, 00140 Helsinki. Myynnissä on luostarituotteita ja arpoja. Salissa voit nauttia kahvia ja ruokaa sekä ostaa ruokaa myös mukaasi.

Jos haluat lahjoittaa ehjiä ja uusia arpajaisvoittoja, joiden minimiarvo on 2 €, voit lähettää tai tuoda niitä 31.3. mennessä Caritaksen toimistolle. Kiitos jo etukäteen lahjoituksestasi!

Tapahtumia Caritaksen toimistolla

osoitteessa Kuusitie 6, 00270 Helsinki

Ystävyyden kahvila kerran kuussa keskiviikkoisin kello 15–17. Huhtikuun kahvila pidetään 13.4.2022.

Hävikkiruoanjakelu joka toinen maanantai klo 15–16. Huhtikuun jakopäivät ovat 4.4. ja 18.4.2022.

Koronatilanteen vuoksi hävikkiruoanjakelu järjestetään tällä hetkellä Caritaksen toimiston ulkopuolella. Jonottamaan voi tulla klo 14.50. Ruokakasveja on rajoitetusti noin 30 kpl joka kerralla.

Caritaksen vuosikokous 26.4.2022 kello 17

Kutsumme kaikki Suomen Caritaksen jäsenet vuosikokoukseen Pyhän Marian seurakuntasaliin osoitteeseen Mäntytie 2, 00270 Helsinki.

Jos et ole vielä Caritaksen jäsen, voit liittyä jäseneksi verkkosivujemme kautta: <https://www.caritas.fi/liity-jaseneksi> ennen kokousta. Caritaksen hallitukseen on avautumassa kaksi paikkaa uusille jäsenille. Ehdokkaat tulee nimetä hallitukselle viimeistään 26.3.2022.

Caritaksen vuosikokoukseen voit osallistua myös etäyhteydellä. Lähetämme sinulle linkin etäkokoukseen, jos lähetät pyynnön ja sähköpostiosoitteen 22.4. mennessä osoitteeseen caritas@caritas.fi.

Liity Caritaksen jäseneksi!

Suomen Caritas tukee kehitysyhteistyöhankkeita Myanmarissa ja Keniassa. Suomessa Caritaksen työntekijät ja vapaaehtoiset ovat tarjottavat sosiaaliohjausta maahanmuuttajille Caritaksen toimistolla. Jäsenet ja kuukausilahjoittajat saavat halutessaan Caritaksen uutiskirjeen, joissa kerrotaan kuulumi- sia hankkeista sekä muusta Caritaksen toiminnasta. Lue lisää jäsenyydestä osoitteesta www.caritas.fi/liity-jaseneksi

Jeesuksen Pyhän Sydämen Maallikot järjestävät kaikille
avoimen retriitin perjantaista sunnuntaihin

8.4. klo 17.00 – 10.4. klo 13.00

Teema:

"Kristuksen risti Jumalan äärettömän rakkauden ilmoituksena"

johdattelijana: isä Zenon Strykowski SCJ

Ilmoittautumiset Birgittalaissisarille
puh 02-2501910 tai e-mail:
birgitta.turku@kolumbus.fi

hinta: 150 €

osoite: Birgittalaissisarten vieraskoti
Ursininkatu 15 a, Turku

Auta Ukrainaa – lue sivuilta 8 & 10

SOCIETAS SANCTI GREGORII MAGNI
gregoriusyhdistys.wordpress.com

PYHÄ MESSU LATINAKSI
Pyhän Henrikin katedraalissa

sunnuntaina 3.4.2022 klo 13.00

Gregorius-yhdistyksen järjestämiä tridentiniisiä messuja vietetään Pyhän Henrikin katedraalissa normaalisti aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 13.00 (ei kesäkuukausina).

A Tridentine Mass in Latin is usually celebrated in St. Henry's Cathedral on the first Sunday of the month at 13.00 (not during summer).

**Seuraava Fides
ilmestyy diginä
29. huhtikuuta**

Miikka Nummenpää

LUONNOLLINEN PERHESUUNNITTELU

Elämäntapa ilman ehkäisyä

Sympto-termaalinen ja sympto-hormonaalinen menetelmä

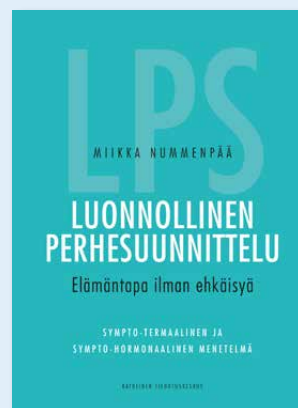
UUTUUS

Luonnollinen perhesuunnittelu (LPS) on syntyvyyden säätelyn menetelmä, jossa hedelmällisyyden todellisuus on jatkuvasti läsnä puolisoitten elämässä. Se perustuu naisen hedelmällisyyden merkkien tarkkailuun. Tämä kirja on ensimmäinen kattava suomenkielinen johdatus luonnollisen perhesuunnittelun sympto-termaaliseen ja sympto-hormonaaliseen menetelmään.

Miikka Nummenpää on terveyskeskuslääkäri ja perheenisä. Hän tarjoaa koulutusta luonnolliseen perhesuunnitteluun nettisivullaan www.ehkaisynetiikka.com.

KATT 2022, 122 sivua, 20,-

katolinenkirjakauppa.net

**Uutuudet ja klassikot
— kirjakauppasi netistä**

katolinenkirjakauppa.net

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.
Yhteys, Contact: Markus Mäkelä 044-5021206.

URKUMUSIIKIN

JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa **torstaina klo 18.00.**

7.4. Marko Pitkäniemi (Helsinki)

Tervetuloa!

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline, DL).

Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää. – F I D E S –

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO

Caritas Seurakuntapalvelu - Helsinki

09 628 398

Mechelininkatu 32, Taivallahden kasarmirakennus
www.toolonhautaustoimisto.fi

HELSINKI

Pyhän Henrikin
katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki
Puh. 09-637853, 046-9552353
Sähköposti henrik@katolinen.fi
Kotisivu henrik.katolinen.fi

• La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai 13.00 gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu. Ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous. Pe 17.30 adoraatio. (Paastonaikana pe 17.30 ristintien hartaus, adoraatio iltamessun jälkeen.) Ke ja la 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja ma, ke, pe 17.30 sekä ennen sunnuntain messuja ja sopimuksen mukaan.
• Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or 13.00 Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary. Fri. 17.30 Adoration. (During Lent, Fri. 17.30 Stations of the Cross, Adoration after the Evening Mass.) Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45, Mon., Wed., Fri. 17.30, as well as before Masses on Sunday and by appointment. Masses also in other cities.

• Messuja voi seurata osoitteessa: henrik.katolinen.fi
• Huom.! Pyydämme, että kaikki käyttävät kirkossa kasvomaskia.
• Huom.! Paaston aikana perjantaisin ristintien hartaus klo 17.30 ja iltamessun jälkeen adoraatio.

25.3. pe Herran syntymän ilmoittaminen: 18.00 messu

26.3. la 9.30-15.00 seurakunnan retretti, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu

27.3. su paaston 4. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tikkurilassa, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 16.00 ukrainalainen liturgia, 18.00 iltamessu
24. la 10.45-13.00 vahvistusopetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu

3.4. su paaston 5. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.00 gregoriaaninen messu, 14.30 messu vietnamiksi, 16.30 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 18.00 iltamessu

4.4. ma 18.30 johdantokurssi

9.4. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu

10.4. su Herran kärsimisen palmusunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tikkurilassa, 12.30 perhemessu ja adoraatio, 18.00 iltamessu

12.4. ti 18.00 krismamessu

14.4. kiirastorstai: 16.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu ehtoollisen asettamisen muistoksi, 20.00 hiljainen palvonta sakramenttikappelissa

15.4. pe pitkäperjantai: 9.00 tenebrae,

11.00 ristintien hartaus, 12.00 juhallinen jumalanpalvelus englanniksi/Good Friday Liturgy in English, 14.00 ristintien hartaus, 15.00 juhallinen jumalanpalvelus Herran kärsimisen ja kuoleman muistoksi, 15.00 juhallinen jumalanpalvelus Tikkurilassa

16.4. la pyhä lauantai: 9.00 tenebrae, 12.00 ruoan siunaaminen puolaksi kirkossa/Poświęcenie pokarmów wielkanocnych, 22.00 pyhän pääsiäisyön vigilia
17.4. su pääsiäissunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tikkurilassa, 11.00 messu Keravalla, 12.30 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 14.00 messu arameaksi, 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu

18.4. ma pääsiäismaanantai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu

23.4. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu

24.4. su pääsiäisen 2. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tikkurilassa, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 18.00 iltamessu

25.4. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntatalissa

30.4. la 10.45-13.00 vahvistusopetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu

1.5. su pääsiäisen 3. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tikkurilassa, 13.00 gregoriaaninen messu, 14.30 messu vietnamiksi, 16.30 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 18.00 iltamessu

VAHVISTUSOPETUS

2.4., 30.4. la 10.45-13.00

JOHDANTOKURSSI 4.4., 25.4. ma 18.30

MUUT PAIKKAKUNNAT

Kerava (ev.-lut. kirkko, Papintie 6): 17.4. su 11.00
Huom.! Aiemmista tiedoista poiketen messu Keravalla vietetään vain joka kuukauden kolmantena sunnuntaina.
Porvoo (ort. kirkko, Vanha Helsingintie, Porvoo): 17.4. su 15.00
Tikkurila (Dickursby skola, liikuntasali, Urheilutie 2-4, Vantaa): 27.3., 10.4. su 11.00, 15.4. pe 15.00 (Huom.! päivä ja aika), 17.4., 24.4., 1.5. su 11.00

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki
Puh. 09-2411633, 040-9659137
Sähköposti maria@katolinen.fi
Kotisivu maria.katolinen.fi

• La 10.00 messu suomeksi, 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous (paastonaikana ristintie), 10.00 päämessu suomeksi, su 11.30 messu (1. su ruotsi, 2. su lastenmessu, 3. su vietnami, 4. su lastenmessu, 5. lastenmessu), 13.00 messu englanniksi, 14.30 messu tagalogiksi (2. ja 4. su), 16.00 messu puolaksi, 17.30 ruusukkorukous englanniksi (paastonaikana ristintie), 18.00 messu englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 7.30 laudes, 8.00 messu suomeksi tai englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 17.15-17.50 adoraatio, 18.00 iltamessu. Rippi-

tilaisuus ma, ti, ke, to, pe 16.45-17.05, la 17.30-17.50, su 9.30-9.50 ja 17.30-17.50. Seurakunnan kanslia avoinna ma-ke 10.00-15.00.

• Sat. 10.00 Mass in Finnish, 18.00 Evening Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish (Stations of the Cross during Lent), 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 Mass (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Children's Mass in Finnish, 3rd Vietnamese, 4th Children's Mass in Finnish, 5th Children's Mass in Finnish), 13.00 Mass in English, 14.30 Mass in Tagalog (2nd and 4th Sun.), 16.00 Mass in Polish, 17.30 Rosary in English (Stations of the Cross during Lent), 18.00 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 7.30 Laudes, 8.00 Mass in Finnish or English. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 17.15-17.50 Adoration, 18.00 Evening Mass in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 16.45-17.05, Sat. 17.30-17.50, Sun. 9.30-9.50, 17.30-17.50. Parish office open Mon.-Wed. 10.00-15.00. 10.00-15.00.

• Kaikki messut ovat katsottavissa internetissä Youtuben "Pyhä Maria" kanavalla.

• Messuihin ja muihin tilaisuuksiin tullaan vain terveenä ja hyvää käsihygieniää noudattaen. Tilaisuuksiin osallistuville suositellaan vahvasti kasvomaskin käyttöä.

27.3. su paaston 4. sunnuntai: 9.30 ristintie, 10.00 messu suomeksi, 10.00 pyhäkoulu lapsille seurakuntatalissa, 11.30 lastenmessu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ristintie englanniksi/Stations of the Cross, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

3.4. su paaston 5. sunnuntai: 9.30 ristintie, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ristintie englanniksi/Stations of the Cross, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

10.4. su Herran kärsimisen palmusunnuntai: 10.00 kulkue Englantilaisen koulun edestä ja messu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ristintie englanniksi/Stations of the Cross, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

12.4. ti 8.00 messu englanniksi/Mass in English, Huom.! illalla ei messua kirkossamme, krismamessu katedraalissa klo 18.00

14.4. to kiirastorstai: 18.00 iltamessu ehtoollisen asettamisen muistoksi, 20.00 hiljainen palvonta

15.4. pe pitkäperjantai (paasto- ja abstinenssipäivä): 15.00 juhallinen jumalanpalvelus Herran kärsimisen muistoksi

16.4. la pyhä lauantai: 11.00 pääsiäisruoan siunaaminen/Poświęcenie pokarmów wielkanocnych, 21.30 pyhän pääsiäisyön vigilia, pääsiäisruoan siunaaminen
17.4. su pääsiäissunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 piispanmessu suomeksi, 11.30 messu suomeksi/vietnamiksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 14.30 messu saksaksi/Messe auf Deutsch, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukkorukous englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

18.4. ma pääsiäismaanantai: 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

24.4. su Jumalan laupeuden sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 10.00-11.00 pyhäkoulu seurakuntatalissa, 11.30 lastenmessu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukkorukous englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

1.5. su pääsiäisen 3. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukkorukous englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

MUUT PAIKKAKUNNAT

Espoo (Olarin kappeli, Kuunkehrä 4): 3.4., 29.5. su 16.00

Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): 23.4., 28.5. la 16.00

Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkullantie 26): 9.4., 14.5. la 14.00

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan
Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku
Puh. 02-2314389, 0400-458128
Sähköposti birgitta@katolinen.fi
Kotisivu birgitta.katolinen.fi

• Su 9.00 messu ruotsiksi tai latinaksi, 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi tai vietnamiksi tai ei messua, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe, la 7.30 messu, ti ja to 18.00 messu. To 17.30 adoraatio (paastonaikana ristintie). Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
• Sun. 9.00 Mass in Swedish or Latin, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in Polish or Vietnamese or no Mass, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration (Stations of the Cross during Lent). Confessions half an hour before Mass and by appointment.

• Päivitetty tiedot löytyvät aina seurakunnan kalenterista osoitteesta <https://www.catholicturku.fi/>.

• Huom.! Messuihin voivat osallistua vain ne, joilla ei ole minkäänlaisia flunssan tai koronavirustartunnan oireita. Riskiryhmiin kuuluvia pyydetään jäämään kotiin.

• Messun aikana ei jaeta rauhantervehdystä kätelemällä. Maskin käyttöä suositellaan.

25.3. pe Herran syntymän ilmoittaminen: Huom.! ei aamumessua, 18.00 juhlamessu, 19.00 ristintien hartaus puolaksi

27.3. su paaston 4. sunnuntai (laetare): 9.00 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

2.4. la Huom.! ei aamumessua, 9.30 kate-

keesi, 10.00 messu ruotsiksi tai englanniksi Ahvenanmaalla/mässä på Åland, 13.00 perhemessu

3.4. su paaston 5. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

10.4. su Herran kärsimisen palmusunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/mässä på svenska, 10.00 ruusukko, 10.30 juhla-messu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 17.00 messu Porissa, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

14.4. to kiirastorstai: Huom.! ei ristintien hartautta, 18.00 iltamessu ehtoollisen asettamisen muistoksi

15.4. pe pitkäperjantai (paasto- ja abstinenssipäivä): Huom.! ei aamumessua, 9.00 laudes, 15.00 juhllinen jumalanpalvelus Herran kärsimisen muistoksi

16.4. la pyhä lauantai: Huom.! ei aamumessua, 9.00 laudes, 12.00 ruoan siunaaminen, 22.00 pyhän pääsiäisyön vigilia

17.4. su pääsiäissunnuntai: Huom.! aamulla ei messua eikä ruusukkoa, 10.30 juhlamessu, 17.00 messu Porissa, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

18.4. ma pääsiäismaanantai: Huom.! ei aamumessua, 10.30 päämessu

23.4. la Huom.! ei aamumessua, 9.30 katekeesi, 10.00 messu ruotsiksi tai englanniksi Ahvenanmaalla/mässä på Åland, 13.00 perhemessu

24.4. su Jumalan laupeuden sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

26.4. ti 18.00 iltamessu, 18.45 SCJ-maalikot

29.4. pe 16.00 Birgittalaissäätökunnan maallikko-oblaatit

1.5. su pääsiäisen 3. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/mässä på svenska, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 2.4., 23.4. la 9.30

MUUT PAIKKAKUNNAT

Eurajoki (ev.-lut. kirkko, Kukkapolku 2): 27.3., 10.4., 24.4. su 15.00

Ahvenanmaa (S:t Märtensgården, Hindersbölevägen 11): 2.4., 23.4. la 10.00

Pori (ort. kirkko, Maantiekatu 46): 10.4., 17.4. su 17.00

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä
Puh. 014-612659, 050-5630235
Sähköposti olavi@katolinen.fi
Kotisivu olavi.katolinen.fi

• Su 9.00 messu, 10.00 ruusukko (paastonaikana ristintie), 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu. Ti 7.00 messu, 18.00 gregoriaani-

nen messu. Ke 18.00 messu. To 18.00 adoraatio ja 18.30 messu. Pe 7.00 messu. La 10.00 messu (kerran kuussa perhemessu 12.15). Parannuksen sakramentti ma, ti, ke, to 17.30-17.55, la 9.30-10.55 ja su 10.00-10.25 tai sopimuksen mukaan.

• *Sun. 9.00 Mass in Finnish, 10.00 Rosary (Stations of the Cross during Lent), 10.30 High Mass in Finnish, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass. Tues. 7.00 Mass, 18.00 Gregorian Mass. Wed. 18.00 Mass. Thurs. 18.00 Adoration and 18.30 Mass. Fri. 7.00 Mass. Sat. 10.00 Mass (Family Mass in Finnish once a month at 12.15). Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs. 17.30-17.55, Sat. 9.30-10.55. and Sun. 10.00-10.25 or by appointment.*

25.3. pe Herran syntymän ilmoittaminen: 7.00 messu, 18.00 messu

27.3. su paaston 4. sunnuntai (laetare): 9.00 messu, 10.00 ristintie, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

3.4. su paaston 5. sunnuntai: 9.00 messu, 10.00 ristintie, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

10.4. su palmusunnuntai: 9.00 messu, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

14.4. to kiirastorstai: 18.00 iltamessu ehtoollisen asettamisen muistoksi, hiljainen palvonta

15.4. pe pitkäperjantai: 15.00 juhllinen jumalanpalvelus Herran kärsimisen muistoksi

16.4. la pyhä lauantai: 23.00 pyhän pääsiäisyön vigilia

17.4. su pääsiäissunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

24.4. su pääsiäisen 2. sunnuntai: 9.00 messu, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

1.5. su pääsiäisen 3. sunnuntai: 9.00 messu, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

HETKIPALVELUKSET KIRKOSSA

PAASTONAIKANA

ma 19.00 vesper
ti 7.40 laudes, 19.00 vesper
ke 9.00 laudes
to 9.00 laudes, 19.00 vesper
pe 7.40 laudes, 19.00 vesper
la ja su 8.00 laudes, 18.00 vesper

LAUANTAUKURSSI

23.4., 21.5. la 9.00

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere
Puh. 03-2127280, 050-3617942
Sähköposti risti@katolinen.fi
Kotisivu risti.katolinen.fi

• Su 10.00 ruusukkorokous, 10.30 päämessu, 16.30 ruusukko englanniksi, 17.00 messu englanniksi. Ma, ti, ke, pe 18.00, to 7.30 messu. Ke 17.40 vesper. Pe 17.15 adoraatio (paastonaikana ristintie). La messuaika vaihtelee. (Yleensä messu klo

8.00). Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.

• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 16.30 Rosary in English, 17.00 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Fri. 18.00, Thurs. 7.30 Mass. Wed. 17.40 Vespers. Fri. 17.15 Adoration (Stations of the Cross during Lent). Sat. Mass time varies. (Normally Mass at 8.00). Confession every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for other cities below.)*

• Striimattua messua voi katsoa joka päivä osoitteessa risti.katolinen.fi/live-stream.html tai tampere.livestreams.fi.

25.3. pe Herran syntymän ilmoittaminen: 17.15 ristintie, 18.00 juhlamessu

26.3. la 9.00-15.00 paastoretretti suomeksi

27.3. su paaston 4. sunnuntai (laetare): 10.30 messu suomeksi, 11.30 ensikommunio-opetus, 15.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

1.4. pe 17.15 ristintie, 18.00 iltamessu ja adoraatio

2.4. la 9.00-14.00 paastoretretti englanniksi/Lenten Retreat in English

3.4. su paaston 5. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

5.4. ti 18.00 messu Hervannassa

6.4. ke 18.00 iltamessu, 18.30 raamattu-piiri

8.4. pe 17.15 ristintie, 18.00 iltamessu

9.4. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu

10.4. su Herran kärsimisen palmusunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

13.4. ke 18.00 iltamessu, 18.30 informaatiokurssi

14.4. to kiirastorstai: 19.00 messu ehtoollisen asettamisen muistoksi, messun jälkeen adoraatio

15.4. pe pitkäperjantai: 15.00 juhllinen jumalanpalvelus Herran kärsimisen muistoksi

16.4. la pyhä lauantai: 12.00 pääsiäisruoan siunaaminen, 22.00 pyhän pääsiäisyön vigilia

17.4. su pääsiäissunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.30 vahvistusopetus, 13.00 messu vietnamiksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

18.4. ma pääsiäismaanantai: 10.30 juhlamessu

19.4. ti 18.00 iltamessu, 18.30 naistenpiiri

20.4. ke 18.00 iltamessu, 18.30 Usko & elämä -sarja

23.4. la 10.30 perhemessu, 11.00 lastenkerho

24.4. su Jumalan laupeuden sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.30 ensikommunio-opetus, 15.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

26.4. ti 14.00 messu, 14.30 seniorit

1.5. su pääsiäisen 3. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

1.5. su pääsiäisen 3. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

ENSIKOMMUUNIO-OPETUS

27.3., 24.4. su 11.30

VAHVISTUSOPETUS

17.4. su 11.30

KATEKEESI 9.4. la 9.50

INFORMAATIOKURSSI 13.4. ke 18.30

JATKOKURSSI 20.4. ke 18.30

MUUT PAIKKAKUNNAT

Hämeenlinna (ort. kirkko, Erottajakatu 2): 3.4., 1.5. su 13.00 katekeesi lapsille, 15.00 messu

Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): 10.4. su 16.00

Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): 27.3., 10.4., 17.4., 24.4. su 12.00

Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): 25.3. pe 18.00, 26.3. la 9.00 paastoretretti, 27.3. su 16.00, 9.4. la 12.00 ja 16.00, 13.4. ke 18.00, 14.4. to 18.00 (kiirastorstai), 15.4. pe 15.00 (pitkäperjantai), 16.4. la 21.00 (pääsiäisyön vigilia), 17.4. su 16.00

Seinäjäoki (seurakuntasali, Lakeuden Risti, Ala-Kuljankatu 1): su 9.4. (palmusunnuntai), la 23.4., la 21.5. klo 17.00

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola
Puh. 05-5444 110, 040-4865614
Sähköposti ursula@katolinen.fi
Kotisivu ursula.katolinen.fi

• Su 13.00 messu. Ke 7.00 messu. To 16.30 adoraatio, 17.00 messu. Pe 17.00 messu. Rippiaika pe 16.30-16.50 sekä sopimuksen mukaan.

• *Sun. 13.00 Mass in Finnish. Wed. 7.00 Mass in Finnish. Thurs. 16.30 Adoration, 17.00 Mass in Finnish. Fri. 17.00 Mass in Finnish. Confessions Fri. 16.30-16.50 and upon agreement.*

27.3. su paaston 4. sunnuntai (laetare): 13.00 messu

3.4. su paaston 5. sunnuntai: 13.00 messu

10.4. su Herran kärsimisen palmusunnuntai: 13.00 messu

14.4. to kiirastorstai: 18.00 iltamessu ehtoollisen asettamisen muistoksi

15.4. pe pitkäperjantai: 15.00 juhllinen jumalanpalvelus Herran kärsimisen muistoksi

16.4. la pyhä lauantai: Huom.! päivällä ei messua, 23.00 pyhän pääsiäisyön vigilia ja juhllinen messu

17.4. su pääsiäissunnuntai: 13.00 messu

24.4. su pääsiäisen 2. sunnuntai (Jumalan laupeuden sunnuntai): 13.00 messu

1.5. su pääsiäisen 3. sunnuntai: 13.00 messu

JUMALAN LAUPEUDEN NOVENA

15.4.-23.4. ennen messua/messun jälkeen

JOHDANTOKURSSI

Johdantokurssi etäopetuksena. Tapaukset joka keskiviikko klo 19.00-20.00. Tarkempia tietoja saa ottamalla yhteyttä seurakuntaan.

MUUT PAIKKAKUNNAT

Kotka (Langinkosken kirkko, Langinkoskentie 1): 26.3., 23.4. la 16.30

Lahti (Launeen kirkko, Tapparakatu 22): 27.3., 3.4., 17.4., 24.4. su 18.00

Lappeenranta (Lappeenrannan kirkko, Mannerheiminkatu 1): 2.4. la 16.15 (Huom.! aika)

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu
Puh. 08-347834, 044-0200245
Sähköposti perhe@katolinen.fi
Kotisivu perhe.katolinen.fi

- Su 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 16.30 ruusukko, 17.00 iltamessu. To 16.00 adoraatio. (Kuukauden 1. perjantaina adoraatio klo 12.00-17.00. Näinä viikkoina ei adoraatiota torstaina.) La 11.30 messu ja Angelus. Ti, ke, la 18.00 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus arkin puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan. Muutokset vakio-ohjelmassa ovat mahdollisia.
- Sun. 10.00 High Mass in Finnish, 12.15 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 16.30 Rosary, 17.00 Mass in Finnish. Thurs. 16.00 Adoration. (1st Fri. of the month: Adoration from noon to 17.00. No Adoration on Thursday that week.) Sat. 11.30 Mass and the Angelus. Tues., Wed., Sat. 18.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Mon.-Fri. half an hour before Mass as well as by appointment. Masses also in other cities. (See the schedule below.) Please note that changes to the above programme are possible.

27.3. su paaston 4. sunnuntai (laetare): 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.30 messu Kajaanissa

3.4. su paaston 5. sunnuntai: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Torniossa

10.4. su Herran kärsimisen palmusunnuntai: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.30 messu Rovaniemellä

14.4. to kiirastorstai: 18.00 iltamessu ehtoollisen asettamisen muistoksi

15.4. pe pitkäperjantai: 15.00 juhllallinen jumalanpalvelus Herran kärsimisen muistoksi

16.4. la pyhä lauantai: 22.00 pyhän pääsiäisyön vigilia

17.4. su pääsiäissunnuntai: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English

24.4. su Jumalan laupeuden sunnuntai: 10.00 päämessu ja ensikommunio, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Raahessa

1.5. su pääsiäisen 3. sunnuntai: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Torniossa

MUUT PAIKKAKUNNAT

Kajaani (Kirkkokatu 17): 27.3., 22.5. su 17.30

Kemi (Lehtokatu 31): 15.5. su 17.00
Tornio (Lukiokatu 1): 3.4., 1.5. su 17.00
Raahe (Brahenskatu 12): 24.4. su 17.00

Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 10.4., 8.5. su 17.30

Raahe (Brahenskatu 12): 27.2. su 17.00

Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 13.3. su 17.30

KUOPIO

Pyhän Joosefin seurakunta

Lönnrotinkatu 24, 70500 Kuopio
Puh. 044-3657142, 044-9744608
Sähköposti joosef@katolinen.fi
Kotisivu joosef.katolinen.fi

- Su 10.00 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu. Ma, ti, ke, to 18.00 messu, pe 9.00 messu. To 17.30 adoraatio. Pe 17.30 ristintie paastonaikana. La 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika ti 16.00, ennen messua ja sopimuksen mukaan. Ohjelmaan voi tulla muutoksia, jotka voi tarkistaa seurakunnan kalenterista.
- Sun. 10.00 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Thurs. 18.00 Mass in Finnish, Fri. 9.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Fri. 17.30 during Lent Stations of the Cross. Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Tues. 16.00, before Masses, and by appointment. Changes to the programme are possible. Please look at the updated calendar on the website of the parish.

27.3. su paaston 4. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 messu Joensuussa

3.4. su paaston 5. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 messu Savonlinnassa

6.4. ke 18.00 iltamessu, 18.45 johdantokurssi

10.4. su Herran kärsimisen palmusunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 11.00 päämessu

12.4. ti Huom.! ei iltamessua

14.4. to kiirastorstai: 18.00 iltamessu ehtoollisen asettamisen muistoksi, 19.00 adoraatio

15.4. pe pitkäperjantai: 14.30 adoraatio, 15.00 juhllallinen jumalanpalvelus Herran kärsimisen muistoksi

16.4. la pyhä lauantai: 11.00 ruoan siunaaminen, 20.00 pyhän pääsiäisyön vigilia

17.4. su pääsiäissunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu

21.4. to 17.30 adoraatio, 18.00 iltamessu, 18.45 johdantokurssi

22.4. pe 18.00 messu Mikkelissä

24.4. su Jumalan laupeuden sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu

1.5. su pääsiäisen 3. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu

JOHDANTOKURSSI

ke 6.4., to 21.4. klo 18.45

MUUT PAIKKAKUNNAT

Joensuu (Kaislaku 6): Huom.! 27.3. su

18.00, normaalisti sunnuntaisin klo 10.00 (Tilaisuus ripittäytymiseen puoli tuntia ennen messuja.)

Savonlinna (Erkonkatu 11): 3.4. su 18.00

Mikkeli (Jääkärintie 1): 22.4. pe 18.00

Hiippakunnan kuuria

Piispantalo: Rehbindertie 21, 00150 Helsinki, 09-6877460, hiippakunta@katolinen.fi. • **Taloustoimisto:** 050-4621522 (ma-pe 11-15), ekonomi@katolinen.fi.

• **Opetusosasto:** Kuusitie 6, 00270 Helsinki, 050-5440871, opetus@katolinen.fi.

Katolinen tiedotuskeskus: Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki, 09-6129470, info@katolinen.fi • **Julkaisuosasto:** katri.tenhuinen@katolinen.fi • **Viestintäosasto:** marko.tervaportti@katolinen.fi.

Keskukset

Suomen Caritas

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 0400 911874. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Toimisto ja kauppa ovat avoinna ma-pe klo 10-15.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3 b A, 00170 Helsinki. Puh. 09 612 06711, fax 09 61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi • www.studium.fi.

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

Lisätietoja: www.academicumcatholicum.blogspot.com.

Obl.OSSS –

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisääntökunnan maallikkojen ryhmä Turussa. Kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit. Birgittalaisoblaatit kokoontuvat noin kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa moderaattorin, isä Toan Tri Nguyenin ja yllisäsen äiti M. Bernabé O.Ss:n johdolla.

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin and English in St. Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00: **March 29 • April 12 & 26 • May 10 & 24** • Afterwards, a nice get-together. Many other activities as well. More information: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot – OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • **Kevät 2022 – 74. toimintavuosi** • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin, kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa. • **Kevään ohjelmaa: 19.4.** Fransiskaaneista /isä Ryszard Miś • **10.5.** Franciscus ja luonto /Elias Hämäläinen • Vastuushenkilö: Marko Pitkaniemi OFS, puh. 046 6175314, sp: marko.pitkaniemi@katolinen.fi • Kotisivu: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puh. 09-6129470, timeof2010@gmail.com. (Gregorius-yhd.) Moderaattori Anders Hamberg. • Messuista ilmoitetaan yhdistyksen Facebook-sivulla, jota kaikki pääsevät lukemaan.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot – SCJ

Moderaattori Peter Gebara SCJ. Puh. 09-6129470, silvia.ber-tozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdys-henkilö Silvia Bertozzi, silvia.ber-tozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdys-henkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdys-henkilö Hilikka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilikka.bernard@hotmail.com.

Karmeliittamaallikot – OCDS

Ordo Carmelitarum Discalceatorum Saecularis • Vastuushenkilö Eva Maija Krall, puh. 0503546881, email: eva1maija@gmail.com • www.sites.google.com/site/karmeliittamaallikot.

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Maria-klubi

Maria-klubi kokoontuu kuukauden 1. keski- viikkona pyhän Marian kirkolla. Ensin on messu klo 14.00 ja sen jälkeen kahvit ja ohjelmaa srk-salissa.

Seniorit

Seniorit kokoontuvat joka kuukauden kolmantena tiistaina messuun Pyhän Henrikin katedraalissa kello 14.00. Mahdollisista muutoksista ilmoitetaan erikseen. Tervetuloa!

Kutsu Academicum Catholicum ry:n vuosikokoukseen

Tervetuloa Academicum Catholicum ry:n vuosikokoukseen torstaina 21.4.2022 klo. 18.00 alkaen. Osallistua voivat kaikki jäsenmaksunsa maksaneet katoliseen kirkkoon kuuluvat yhdistyksen jäsenet. Kokous pidetään Studium Catholicumin Angelicum-salissa osoitteessa Ritarikatu 3, Helsinki.
Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Tervetuloa!

HALLITUS

Kristuksen piti kärsiä ja sitten mennä kirkkauteensa

Kun Kristus oli opetuksellaan ja teoillaan osoittanut olevansa tosi Jumala ja kaikkeuden Herra, hän sanoi opetuslapsilleen lähtiessään ylös Jerusalemiin: *Me menemme nyt Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja lainopettajien käsiin. He luovuttavat hänet pakanoille pilkattavaksi, ruoskittavaksi ja ristiinnaulittavaksi.* Hän sanoi, että nämä tapahtumat olivat yhtäpitäviä profeettojen ennustusten kanssa. Hehän olivat ennustaneet hänen kuolemansa, joka oli tapahtuva Jerusalemissa. Pyhät kirjoitukset olivat siis alusta lähtien ennustaneet Kristuksen kuoleman ja sitä edeltävän kärsimisen sekä vielä sen, mitä hänen ruumiilleen tapahtui kuoleman jälkeen, mutta samalla ne kertoivat, ettei hän Jumalana voinut kärsiä eikä kuolla.

Vain ihmiseksitulemisen totuutta mietiskelemällä voimme nähdä, kuinka on oikein ja vanhurskasta tunnustaa nämä molemmat, nimittäin Kristuksen kärsimisen ja sen, ettei hän Jumalana voinut kärsiä. Siitä käsitämme myös syyn, miksi Jumalan Sana astui kärsimykseen, vaikkei hän itsessään voi kärsiä. Muulla tavalla ei ihminen näet olisi voinut pelastua. Sana yksin tiesi sen ja sitten nekin, joille hän tahtoi sen ilmoittaa. Hän tuntee todella kaiken, mikä koskee Isää, kuten *Henki tutkii Jumalan syvimmit salaisuudet.*

Kristuksen täytyi totisesti kärsiä; hän ei mitenkään voinut välttää sitä, kuten hän itse vakuutti. Siksi hän nimitti ymmärtämättömiksi ja hitaiksi niitä, jotka eivät tieneet, että Kristuksen piti kärsiä ja sitten mennä kirkkauteensa. Hänhän tuli maailmaan kansansa pelastuksen tähden. Sen vuoksi hän luopui siitä kirkkaudesta, joka hänellä oli

Giotto: "Kristus saapuu Jerusalemiin", Arena Chapel, 1305-6, Padova.

Isän luona jo ennen maailman syntyä. Pelastus oli täyttymys, jonka täytyi toteutua meidän elämämme alkuunpanijan kärsimisen kautta. Näinhän Paavali opettaa: *Hänen tuli tehdä lastensa pelastaja ja perilleviejä kärsimysten kautta täydelliseksi.*

Se kirkkaus, josta ainosyntyinen Poika oli luopunut vähäksi aikaa meidän tähtemme, palautettiin hänelle ristin kautta ihmisruumiissa, jonka hän oli omaksunut. Pyhä Johannes kertoo näet evankeliumissaan, mitä vettä Vapahtaja oikeastaan tarkoitti, kun hän sanoi: *Joka uskoo minuun, hänen sisimmästään kumpuavat elävän veden virrat.* Johannes selittää: *Tällä Jeesus tarkoitti Henkeä, jonka häneen uskovat tulisivat saamaan. Vielä ei Henki ollut tullut, koska Jeesusta ei vielä ollut kirkastettu.* Hän nimittää kirkkaudeksi kuolemaa ristillä. Kun Herra siis rukoili ennen ristinkuolemaansa, hän pyysi Isältä, että tämä antaisi hänelle sen kirkkauden, joka hänellä oli Isän luona ennen maailman syntyä.

Pyhän piispa Anastasios Antiokialaisen saarnasta (4:1-2), pääsiäisoktaavin tiistain lukupalvelus

Kirkkauden kuningas on Herra Sebaot

Psalmi 24

(Pääsiäisoktaavin tiistain lukupalveluksesta)

Herran on maa ja kaikki mitä siinä on, maanpiiri ja ne jotka siinä asuvat. Hän on sen perustanut merien päälle, kiinnittänyt lujasti virtojen ylle.

Kuka saa nousta Herran vuorelle, kuka astua pyhään paikkaan? Se, jolla on viattomat

kädet ja puhdas sydän, joka ei valheellisesti vetoa Herraan eikä vanno väärää valaa. Hän saa siunauksen Herralta, vanhurskauden pelastuksensa Jumalalta. Tässä me olemme, kansa joka pyrkii luoksesi, joka etsii kasvojasi, Jaakobin Jumala!

Kohotkaa korkeiksi, portit, avartukaa, ikiaikaiset ovet! Kirkkauden kuningas tulee. Kuka on kirkkauden kuningas? Hän on Herra, väkevä ja voimallinen. Hän on Herra, voiton sankari.

Kohotkaa korkeiksi, portit, avartukaa, ikiaikaiset ovet! Kirkkauden kuningas tulee. Kuka on kirkkauden kuningas? Kirkkauden kuningas on Herra Sebaot!